

sb0064 a fővinform jelenti
 sb0065 felmentés, kinevezés
 sb0066 őszi fizikus napok pécssett
 sb0067 nemzetközi konferencia /2. rész/
 sb0068 babits-ünnepségek esztergomban
 sb0069 az omszki művészeti együttes
 sb0070 az országos választási elnökség
 sb0071 elhunyt ondrisek istván
 sb0072 elhunyt ligeti istván
 sb0073 budapestre érkezett ... /1. rész/
 sb0074 elmarad a nyilvános ...
 sb0075 magyar-bolgár egyezmény
 /folyt.köv/ ig
 20.49 151183 1228

-.-

sb0082 4 180 mtib2028

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0076 időjárásjelentés
 sb0077 a szépművészeti muzeum ...
 sb0078 budapestre érkezett ... /2. rész/
 sb0079 Leonard Bernstein az erkel színházban
 sb0080 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0081 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0082 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: Kovács György
 szerkesztette: Sebestyén Tibor
 Izsák Erika
 Halasi György

- v é g e -

/mti/ ig hgy
 20.49 151183 0575

-.-

Belföldi hírek

budapest, 1983. november 16.

bel

s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1001

magyar-osztrák egészségügyi együttműködés

1983. november 16. - együttműködésük eredményeit ismertetik ebben az időszakban magyar és osztrák egészségügyi intézetek: számba veszik a két ország 1982-83. évi egészségügyi, illetve műszaki-tudományos munkaterveiben előirányzott programjaik megvalósítását, és előkészítik az 1984-85 évi közös kutatásaikat.

az országos reuma és fizioterápiás intézet elektromikroszkóp osztályának vezetője dr. Neumark Tamás e napokban Bécsben beszéli meg a Ludwig Boltzmann reumatológiai és balneológiai intézet szakembereivel a közös kutatások eredményeit, a további terveket. két éve együtt kutatják a reumás betegségek okait és lefolyását, keresik a választ arra a vitatott kérdésre, hogy vírusfertőzés szerepet játszik-e keletkezésükben vagy sem. reumás betegek térdízületeiből vett sejtek tenyésztéseit vizsgálják azonos morfológiai, immunológiai, biokémiai módszerekkel. vizsgálati anyagaikat, tapasztalataikat negyedévenként cserélik ki. Budapest, Bécsben, vagy pedig „féluton”, Győrött, Sopronban találkoznak a két intézet kutatói. vizsgálataik korábbi eredményeit a sejtszaporodást tanulmányozó európai társaság ez év májusában, Budapestén tartott kongresszusán közös előadásokban ismertették a szakma képviselőivel. vizsgálataik során virushoz hasonló képleteket találtak a reumás betegek sejtjeinek tenyésztéseiben. ennek alapján feltételezik: vírusnak is szerepe lehet a reuma keletkezésében. Ujabbán a két intézetben vizsgálják a psoriasis bőrbetegség és a reuma együttes előfordulásakor észlelt immunrendszeri zavarok okait. a következő

években igyekeznek újabb bizonyítékokat szerezni feltételezéseik igazolására. terveik szerint vizsgálják az autoimmun kötőszöveti megbetegedések kórereditét, illetve lefolyását is.

az országos idegsebészeti tudományos intézetben és a bécsi Ludwig boltzmann neurobiológiai kutató intézetben befejezték a rosszindulatú agydaganatok közös kutatásainak egyik szakaszát. miként dr. slowik felicia, e kutatások magyar vezetője elmondta: kurt jellinger osztrák professzorral hamarosan beszámolnak vizsgálataik újabb eredményeiről. megfigyeléseik igazolták azt az általános felismerést, hogy az elsődleges agyi malignus lymphoma gyakrabban alakul ki, ha a szervezet immunrendszere károsodott. ilyen állapot figyelhető meg például veseátültetés után. együttesen vizsgálják egy másik ritkán előforduló, különböző típusu sejtekből álló agydaganat keletkezését, és immuncitokémiai módszerekkel igyekeznek elkülöníteni e tumor különböző típusu sejtjeit. /mti/

me/pá/mz/ig bc hgy
00.10 161183 2575

-.-

sb0002 4 150 mtib1002

bontják a romos tanyákat

1983. november 16. - folyamatosan felszámolják az elhagyott romos tanyákat, helyüket mezőgazdasági művelődésbe vonják; számottevő területet nyernek vissza így a növénytermesztésnek. a mém adatai szerint egy év alatt 2.300 tanyát bontottak le, ötödével többet, mint egy évvel korábban.

a tanyák felszámolása évek óta tart. viszonylag fájdalommentes beavatkozásról van szó, hiszen a kiszemelt épületek nagy részét már lakóik elhagyták, másik részük pedig olyan állapotban van, hogy a felújítás nem fizetné ki magát. ezeket a régi mezőgazdasági mini-központokat időközben a legtöbb helyen már körülvették a nagyüzemi táblák, szomszédjukban korszerű gépekkel dolgoznak a növénytermesztők vagy a kertészek. a régi épületrész és a hozzátartozó udvar, s a többnyire elhanyagolt utrendszer egyenesen akadályozza a munkát. így több szempontból is értelme van a tanyák felszámolásának.

a program végrehajtását a földvédelmi alapból, központilag is támogatják. a rendelkezésre álló összegek egy részét a felszabadított területek rendezésére, ismételt művelésbe vonására költik. a mém adatai szerint bár jól haladnak a munkával, még mindig több mint 3000 elhagyott romos épület vagy épületrész vár

lebontásra. a legtöbb az alföldön, összesen csaknem 2800. itt ugyanis a tájjellegnél fogva a tanyás művelésnek nagyobb hagyományai vannak, még ma is látható jelekkel, emlékekkel. mindenekelőtt bács-kiskun megyében, ahol az ilyen apró települések száma meghaladja az ezret. de emellett több mint 350 épület vár a dózerekre békésben, 300-nál több csongrádban és csaknem 300 pest megyében. a vizsgálat szerint az épületek az esetek döntő többségében már lakatlanok, illetve életveszélyessé váltak.

a program több helyen befejeződött. hevesben például az 1982 nyarán még lebontásra váró 38 tanyának már nyoma sincs, komáromban is mindössze egyetlen épület várt erre a sorsra, - ami időközben beeljesedett. veszprém megyében szintén felszámolták az elhagyott, romos tanyákat.

a szakemberek szerint a szanálási program a következőkben várhatóan némileg lassul. a még meglévő épületek egy része távol esik a mezőgazdasági nagyüzemektől, és így a gyors beavatkozást a területmentés nem indokolja. /mti/

jf/s hgy

00.10 161183 2257

-.-

sb0003 4 160 mtib1003

verseskötetek a téli könyvvásárra

1983. november 16. - több új verseskötettel jelentkezik a magvető kiadó a téli könyvvásárra. csorba győzőnek simeon tünődése címmel adják ki új költeményeit összegyűjtő könyvét. a költő fölényes mesterségbeli tudással, a tőle megszokott gondolati és erkölcsi igényességgel, a szólamok és a pókok csapdáját elkerülve, kendőzetlen őszinteséggel beszél az élet és a halál alapvető kérdéseiről, a világot és az emberi sorsokat irányító törvényszerűségekről.

torna-tér - ez a címe annak a könyvnek, amely devecséri gábor, kossuth-díjas költő válogatott verseit gyűjti össze, jóval teljesebb és gazdagabb válogatásban, mint az 1972-ben megjelent beszakad az idő.

az ünnepi könyvhéten sokhelyütt már pult alatt elfogyott dsida jenő összegyűjtött verseinek és műfordításainak kötete. a magvető kiadó példás gyorsasággal utánnyomatta a könyvet, így az a téli könyvvásáron hozzáférhetővé válik azok számára is, akik tavasszal lemaradtak róla.

kálnoky László 1980-ban megjelent összegyűjtött versei óta már két új verseskötetet publikált - egy hiéna utóélete és más történetek, az üvegkalap - és máris elkészült a legujabbal, amely bálnák a parton címmel kerül az üzletbe, s szerves folytatása az előző kettőnek.

ugyancsak a közeljövő ujdonsága hervay Gizella, a nemrég elhunyt költőnő líráját összegző kötet, amely Lódenkabát kelet-európa szegén /1934-1982/ címmel hagyja el a nyomdát.

hunyadi Istvánnak a kilencedik verseskötete, te kiálts téltemető címmel jelenik meg. osztójkán Béla bemutatkozó verseskötetének címe: hőés hűségben. sumonyi Zoltán negyedik verseskötete - pesten még nyár van címmel - tematikailag és formailag egyaránt szerves folytatása az előzőnek, az elismerő kritikai viszhangot kiváltó a portré kiegészül címűnek. /mti/

km/tr/sa -ár hgy
00.11 161183 1835

-.-

sb0004 4 130 mtib1004

közlekedési balesetek a fővárosban

1983. november 16. - budapesten a közlekedési baleseti okok között továbbra is vezető helyet foglal el az elsőbbségi jog nem adása - állapítja meg a legfrissebb baleseti statisztika -, amely szerint az elmúlt félévben 531 alkalommal következett be ilyen okból baleset. a gyorsajtás 216 esetben volt előidéző ok. száznegyvenöt baleset az irányváltoztatásból és a kanyarodás szabályainak megszegéséből eredt, és sokan voltak olyanok is, akik fittyet hánytak az előzési szabályra. változatlanul súlyos gondot jelent az ittas vezetés. a járművezetők 105 alkalommal okoztak alkoholos állapotban balesetet az elmúlt félévben.

a gyalogosok hibájából is számos baleset történt: 276 esetben léptek vigyázatlanul az uttestre gépjárművek elé, 118 alkalommal álló jármű mögötti áthaladás, 93-szor pedig piros jelzésnél szabálytalan közlekedés okozott kisebb-nagyobb balesetet. a fővárosban az év első hat hónapjában bekövetkezett 1949 baleset közül a legtöbb a ii., a iii., a viii., a x., a xi., a xiii. és a xiv. kerületben történt. a baleseteknél keletkezett anyagi károkat több mint 30 millió forintra becsülik a szakemberek, ez mintegy 6 százalékkal több az elmúlt évi hasonló adatnál. /mti/

és/mi/sa bc hgy
00.12 161183 1262

-.-

sb0005 4 150 mtib1005

„karácsonyi áfész udvar,, a madách téren

1983. november 16. - „karácsonyi áfész udvar,, nyílik hétfőtől a madách téri autóparkolóban. a különleges vásár pavilonjaiban nyolc budapesti fogyasztási szövetkezet kínálja termékeit, ünnepi ajándékcikkeit eladásra.

a budapesti áfész-ek ugyan csupán mintegy 6 százalékos arányban képviseltetik magukat a főváros áruellátásában, ám készítményeik, gyártmányaik szerepe ennél jelentősebb; a választék bővítését, színesítését szolgálják. a most első alkalommal megnyíló vásáron a többi között a horizont áfész bőr és műanyag divattáskái, strandcikkei, a hermes áfész bábfigurái, karácsonyfadíszei, emellett különféle divatárúk, kötött sapkák, kesztyűk, férfiingek, ajándékcikkek szerepelnek. a boripari vállalatokkal együttműködve nagyszabású pezsgővásár is lesz, a délpesti áfész pedig különleges - külföldön is keresett - újfajta édességet kínál eladásra.

a szövetkezeti közös vállalatok kiveszik részüket a határmenti áruforgalomból, a vásáron e termékek is kaphatók lesznek. a budapesti áfész-ek ugyanis a társszövetkezetektől átveszik az így beszerzett áruk egy részét. a többi között román gyerekruhák, kisbutorok, jugoszláv édességek, osztrák piperecikkek között válogathatnak a vásárlók.

a „karácsonyi áfész udvar,, december 21-ig tart nyitva hétköznaponként déli 12 órától este 7 óráig, szombat és vasárnapokon pedig reggel 10 órától délután 6 óráig. /mti/

kg/pá/jf/mz hgy

00.12 161183 1461

-.-

bel

- 6 -

1983.11.16.

sb0006 4 150 mtib1006

magyar-nszk vegyesvállalat alakult

1983. november 16. - cargopack-hungaria kft néven közös vállalatot alakított a volánpack, illetve az nszk-beli cargopack cég.

a két vállalat a 2 éves kooperációs kapcsolat kedvező tapasztalatai nyomán hozta létre a vegyesvállalatot 51 százalékos nszk-beli, illetve 49 százalékos magyar részesedéssel. a budapesti székhelyű új cég feladata különféle exportcikkek csomagolása, s az ehhez szükséges csomagolóeszközök, konzerválószerrek egy részének biztosítása. /mti/

bi/mi/sl/mz hgy

00.13 161183 0539

-.-

sb0007 4 160 mtib1007

színházi bemutatókra készülve

1983. november 16. - urbán gyula „itt a piros, hol a piros,, című vígjátékának premierjére készül a józsefvárosi színház.

urbán gyula az állami bábszínház rendezője, emellett sikeres báb- és rádiójátékok szerzője. az „itt a piros, hol a piros,, a millennium idején játszódik. a szerző a történetet fikciónak írta meg: mi lett volna, ha fesztty árpád nem körképnek festi meg a magyarok bejövételét, hanem élőképek sorozatának, s ehhez modelleket kerestek volna? a cselekmény egyik szálán furcsa hajsza folyik az országban: keresik „árpádot,, akinek nemcsak külsőben kell hasonlítania a fejedelemhez, hanem tősgyökeres magyarnak is kell lennie.

a mű eredetileg a fiatalok rivaldája című kötetben jelent meg élőkép címmel. ott talált rá petrik józsef, a népszínház főrendezője. a darab címe egy szerencsejáték neve. ez olyan játék, amelyben csak veszíteni lehet, ahogy a három főszereplő: a szerb hentes, a tót kocsmáros és a zsidó szabó is veszít. az életükkel fizetnek azért, mert „árpádok,, szeretnének lenni. a főszerepeket juhász jácint, beregi péter és sós lajos alakítja. a zenét darvas ferenc szerezte. a rendező petrik józsef.

bel

- 7 -

1983.11.16.

a pesti vígadó és a józsef attila színház közös vállalkozásban mutatja be november 26-án a vígadóban bernard slade „váratlan találkozások,, című darabját. az amerikai drámaíró hazánkban is ismert, hiszen ő a szerzője a nagy sikerrel játszott jövőre veled ugyanitt és a jutalomjáték című - madách kamaraszínház-beli - daraboknak. új kétszemélyes műve egy los angeles-i házaspár története. amy és michael /kálgy nóra és horváth sándor/ házasságuk 15. évfordulóján úgy döntenek, hogy nem tudnak tovább együttélni, ezért elválnak egymástól. a fanyar humoru, szellemes színmű a volt házastársak váratlan találkozásainak krónikája. ezeken egyre nyilvánvalóbban kiderül, hogy egymás nélkül csak bukdácsolnak az életben, magányosak. a darabot ungvári tamás fordította, rendezője vendégként cselényi lászló. /mti/

i cs/sa bc hgy
00.14 161183 2022

-.-

sb0008 4 130 mtib1008 /közönségszolgálat/

békenap szegeden

1983. november 16. - egésznapos, változatos programokban bővelkedő béke-demonstrációt rendez november 22-én a szegedi józsef attila tudományegyetem kisz bizottsága.

a tiszaparti városban békekaput állítanak fel a kárász utcánál, ahol reggel 7-től este 20 óráig várják mindazokat, akik aláírásukkal tiltakoznak a nukleáris fegyverkezés, a nyugat-európai rakétatelepítések ellen. a békenapon plakát- és rajzkiállítást rendeznek, s lesz könyvvásár, diavetítés, pol-beat műsor, és előadás hangzik el „a béke ma és holnap,, címmel. délelőtti rajzversenyen mutathatják meg a gyerekek, hogyan látják ők a békét, s alkotásaikból délután kiállítás nyílik. a jate klubjában diavetítés során ismerkedhetnek meg a fiatalok a hirosimai katasztrófa következményeivel, s a klubban több más, háboruellenes filmet is vetítenek majd. /mti/

sr/gg/ig bc hgy

00.14 161183 0880

-.-

sb0009 4 150 mtib1009

megállt a vízminőség romlása a dél-dunántulon

1983. november 16. - nem növekszik tovább a dél-dunántul felszíni vizeinek szennyezettsége, a kibocsátott szennyező anyagok mennyiségének kisméretű növekedése ellenére sikerült megállítani a víz minőségének romlását. a dél-dunántuli vízügyi igazgatóság vizgazdálkodási és vízminőségvédelmi szakemberei a vizek védelmét szolgáló beruházások hatását elemezve azt is megállapították, hogy jövőre már a balatonba is az eddiginél kevesebb szennyeződés jut a déli part vízgyűjtő területéről.

az eredmény az új tisztítótelepek megépítésének, illetve a meglévők felújításának köszönhető. a balatonboglári szennyvíz-tisztítómu hatásfokát aktív szerves adagolással, a levegőztetés javításával fokozták, s a telep vizét a kapos vízgyűjtő területéhez tartozó koppány-patakba vezették, így nem volt szükség a balatont különösen veszélyeztető foszfort és nitrogént kiszűrő berendezések üzembehelyezésére sem. balatonberényben új, szovjet gyártmányú tisztítótelepet építettek, a balatonföldvárin csak az üdülési fődényben, nyáron működtetik, télen pedig síófokon tisztítják a vizet, s azután a síó-csatornába vezetik. fonyódon bevezették a halastavi utótisztítást, marcali térségében előülepítő tározót alakítottak ki, s a tisztítás hatásfokának további növelése végett biológiai rendszerrel bővítik a telepet.

az országrész hatvan legnagyobb szennyvíz-kibocsátó üzemében előtisztító-műveket építenek, s ezek hatása máris kedvező. a kaposvári huskombinát új előtisztítókkal, a cukorgyár ülepítő berendezésekkel, a pécsi bőrgyár a szennyvíz-tisztítómuvének korszerűsítésével javította az általa kibocsátott víz minőségét. másutt a meglévő telepek kisebb rekonstrukciója és gondosabb üzemeltetése révén járulnak hozzá a felszíni vizek tisztaságnak védelméhez. /mti/

kász/s kz hgy

00.15 161183 1839

sb0010 4 150 mtib1010

időelőny a dkv nagyberuházásának építésén

1983. november 16. - jelentősen előrehaladt a dunai kőolajipari vállalatnál folyamatban lévő nagyberuházás, a katalikus krakküzem építése: befejeződtek az építészeti munkák, összeszerelték a gépeket, és a vége felé tart a villamosenergia-hálózat kialakítása. mindezek alapján ma már biztosra vehető, hogy a népgazdasági jelentőségű beruházást a tervezettnél korábban, az 1984 június 30-i határidőnél mintegy három hónappal előbb befejezik.

a katalikus krakküzem építésére 1981-ben kötött hitelszerződést a magyar nemzeti bank, az országos kőolaj- és gázipari tröszt és a dunai kőolajipari vállalat. ennek megfelelően az mmb 6.5 milliárd forint hitelt nyújtott a százhalombattán épülő üzemcsoport beruházásához. évente egymillió tonna kőolajból állítanak elő - a tervek szerint - motorbenzint, gázolajat, propán-bután gázt és propilént. a beruházás lehetővé teszi a hazai motorhajtóanyag-igények kielégítését, több importált kőolajtermék hazával való helyettesítését. az üzem létesítése beleillik a vi. ötéves terv célkitűzéseibe, amelyek előírják: csökkenjen a fűtőolaj tüzelési célú felhasználása, és jelentősen növekedjen az értékesebb termékek mennyisége.

a mielőbbi üzembehelyezés népgazdasági érdek, ezért a beruházásban résztvevő kivitelezőkkel, külkereskedelmi és tervező vállalatokkal együttműködési megállapodást kötött a dkv. az építők azt tervezik, hogy 1984. március 31-én megkezdődik a próbaüzemelés. a beruházáson dolgozók ösztönzésére az okgt a gyorsítás eredményéből származó részesedési alap felét a tröszt-höz nem tartozó vállalatoknak adja át, melyet azok jutalomként oszthatnak szét dolgozók között. ez az összeg havonta mintegy 6 millió forint, melyből a vállalatok munkájuk aránya és tempója szerint részesedhetnek. /mti/

vir/mi/kz/mz hgy

00.15 161183 1836

sb0011 4 170 mtib1011

virgács, exportra

1983. november 16. - még elég sokat kell ugyan aludniok a gyerekeknek a mikulás érkezéséig, a virgácsok azonban máris nagyüzemben készülnek. e szolid - inkább csak jelképes - fenyítőeszköz iránt ugyanis nem csökkent a kereslet. az idén 120 ezret csinálnak belőle az erdei termék feldolgozó és értékesítő vállalat zalaegerszegi üzeméhez tartozó misefai diszitóműhelyben. budapestre már elszállították a kereskedelem által megrendelt mennyiséget, s hamarosan az ország más részeinek boltjaiban is kapható lesz a csintalan nebulók ajándécsomagjainak hagyományos kiegészítője. az aranyszínűre befestett nyirfagallyacskából készülő virgács egyébként az idén exportcikk lett: osztrák cégek rendeltek a speciális erdei termékből. /mti/

tas/kné/s kz hgy

00.16 161183 0784

--

sb0012 4 170 mtib1012

süvöltők, fenyőrigók a hortobágyon

1983. november 16. - egy hét alatt szinte kicserélődött és tovább csökkent a hortobágyi nemzeti park óriási madárszállójának a vendégserege. a hét végén - a hideg közeledtét érezve - egymásután keltek utra a hosszabb időn át a pusztán tartózkodó nyári ludak, daruk, récék, nagy- és kislilék. ugyanakkor az északi tájakról nagy csapatokban érkeztek a zord idő elől egyre délebbre tartó madarak. néhány napja a pusztán tanyáznak a kenderikék, az erdők szélén a süvöltők, fenyőrigók, törpe sólymok. a hortobágyi halastavak környékén réti sasokat figyeltek meg. a mínusz 10 fokos hidegben a sekély vizek, a tocsogók befagytak, de a halastavak környékén, valamint a száraz pusztán - mivel hótakaró nincs - bőségesen találunk élelmet a madarak. /mti/

szü/éva/s kz hgy

00.16 161183 0815

--

sb0013 4 150 mtib1013

befejezés előtt a hévizi tófürdő rekonstrukciója

1983. november 16. - 1984. tavaszára befejeződik a hévizi állami gyógyfürdő-kórház és a tófürdő épületeinek teljes rekonstrukciója. az ország legrégibb balneológiai központjában és gyógyhelyén 1975-től megszakítás nélkül dolgoznak az építők. a nagyszabású felújítás és korszerűsítés során elkészültek a tófürdő kupolás rendszerű, fából emelt, gyógyászati célokat szolgáló létesítményei. fedél alá került az utolsó „vizipavilon”, is, amelyben megkezdődött a berendezések szerelése. az épületfelújítások eredményeként lényegesen javulnak a reumával és egyéb mozgásszervi betegséggel bajlódók gyógykezelésének feltételei, s emellett a rekonstrukció befejezése után a jelenleginél több rászoruló is fogadhat a hévizi állami gyógyfürdő-kórház.

a gyógyintézet egy évben több mint ötezer beteget lát el, fürdőmedencéit több mint 600 ezren, tófürdőjét pedig mintegy 800 ezren keresik fel évenként. ezen kívül igen jelentős még a különböző gyógyüdülők és szállodák vendégeinek száma. az utóbbiak egyidőben 1.700 vendéget fogadnak. /mti/

tóa/kné/kz/mz hgy

00.17 161183 1122

--

sb0014 4 150 mtib1014

csak a felső réteget - változik a balatoni iszapkotrás módszere

1983. november 16. - megváltozik a balatoni iszapkotrás módszere. a tudományos kutatások szerint ugyanis célszerűbb ha csak a táp- és szennyezőanyagokat nagyobb arányban tartalmazó felső, vékonyabb iszapréteget távolítják el, mintha a régi, lejjebb lévő vastagabb üledék-tömeget is megmozgatják. a rétegotrásra való áttérés előkészületeként síófokon már megkezdtek a gépek vágófejeinek átalakítását. valamennyit úgy módosítják, hogy csak a felső, sekély réteget emeljék ki a tófenékről. tervezik, hogy több nagy teljesítményű kotrógépet a velencei-tóról is a balatonra vezényelnek át. /mti/

szé/ig kz hgy

00.18 161183 0686

--

sb0015 4 180 mtib1015

uj átkelő a magyar-osztrák határon

1983. november 16. - új határállomás építését kezdték meg Sopron közelében, Kópházánál, a magyar-osztrák határon. Elsőnek a Győri közúti építővállalat munkásai vonultak fel, hogy elkészítsék azt a körülbelül 2 kilométeres utat, amellyel az új határállomást a főváros, illetve a Balaton felé tovább haladó 84-es főútvonalhoz kapcsolja. A határátkelő épülete 1985-ben készül el.

A Kópházi határállomás tehermentesíti majd az év nagyobb részében túlterhelt soproni átkelőt, ahol évenként már több mint egymillió utas, s nagyszámu kamion lépi át a határt. Mód nyílik majd a nem Sopronba irányuló nemzetközi kamionforgalom elterelésére is. Az új átkelőn Burgenland középső és déli felől könnyebben, gyorsabban tudnak Magyarországra jönni, mert nem kell megkerülniük a soproni hegységet. /mti/

cser/sza/ig kz hgy
00.18 161183 0866

--

sb0016 4 150 mtib1016

nem érte váratlanul a hideg a borsodi építőket

1983. november 16. - nem érte készületlenül az egyik napról a másikra téliesre fordult időjárás a borsodi építőket. A megyei állami építőipari vállalat miskolci, ózdi és Kazincbarcikai munkahelyein, az előre elkészített téliesítési utasítás alapján, minden zökkenő nélkül álltak át a kemény fagy által diktált új munkarendre. Miskolcon gyors munkaerő-átcsoportosítással a lakásokat befejező munkálataihoz vonták össze a dolgozókat. A lakásokat rákapcsolták a távfűtésre, így a belső szereléseknél, mind a villany, mind pedig a vízvezetékszerelők, a burkolók és a festők zavartalanul dolgozhattak. Ózdon 70, még az idén átadásra kerülő lakást fűtöttek fel, s a szakiparosok végezték bennük a befejező munkákat. Az ilyen módon meggyorsult belső munkálatok mellett nem szünetel a házigyári panelek szerelése sem: Miskolcon is és Kazincbarcikán is dolgoztak a házigyári panelszerelők. A felhasznált betont fagyást gátló anyaggal keverték, s ezzel elérték, hogy az előírt szilárdság mellett kössön meg. A panelek fémből készült kapcsolóelemeit előmelegítették, s úgy hegesztették össze. A vattaruhába öltözött panelszerelők meleg teát kapnak, és melegező is rendelkezésükre áll. /mti/

kör/tné/kz/gw
08.05 161183 1254

--

sb0017 4 160 mtib1017

uj alkotóházak pest megyében

1983. november 16. - két új alkotóház nyílik hamarosan Pest megyében. Az egyiket Gyömrőn, a másikat Cegléden rendezik be. Az új műhelyekben elsősorban a Ceglédi, a Monori, a Nagykátai, a Ráckevei és a Dabasi képző- és iparművészeket tömörítő Nagy István csoport tagjai dolgozhatnak majd. A két műhely mindegyike más-más műfajú alkotások elkészítéséhez ad technikai lehetőséget. Dabason grafikai munkák, a hamarosan megnyíló Gyömrői házban pedig kerámiák készítéséhez találnak egyébként nehezen hozzáférhető segédeszközöket, szerszámokat az alkotók. Az új műhelyek - amelyek létrehozásához az országos közművelődési tanács segítséget nyújtott - közönségtalálkozók, művészeti előadások, nyári ifjúsági alkotótáborok és művészeti szakkörök rendezésével közművelődési

H

feladatot is ellátnak. a különböző műhelyekben készült legjobb munkákból válogatják ki azokat az alkotásokat, amelyeket jövőre a nagy istván képző- és iparművészeti csoport központi és vándorkiállításán is bemutatnak. /mti/

gál/an/kz/gw hgy

08.06 161183 1053

--

sb0018 4 130 mtib1018

kereskedelmi és szolgáltató központ épül zalaegerszegen

1983. november 16. - kereskedelmi és szolgáltató központ építését kezdték meg zalaegerszeg kertvárosában. a több mint 1.400 négyzetméter alapterületű létesítmény mintegy 23 millió forintba kerül. az egymáshoz kapcsolódó épületrészekben patyolat szalon, postahivatal, fodrászat, háztartási gép- és híradástechnikai szerviz kap helyet. kialakítanak egy iparcikk-üzletházat is, amely a zalaiparker és több nagy, vegyipari üzem összefogásával hoznak létre. a beruházók márkaboltjaként működik majd. az új kereskedelmi és szolgáltató központ a tervek szerint 1985. júniusában készült el. /mti/

tas/kné/kz/gw hgy

08.11 161183 0681

--

sb0019 4 160 mtib1019

tv-hiradó iskolában

1983. november 16. - kéthetenként önálló tv-hiradót sugároz az intézmény diákjainak a nyiregyházi banki donát ipari szakközépiskola videoberendezése. a gyakorlati foglalkozások segítségét szolgáló zártláncú tv-rendszer felhasználásával készített „banki hiradó”, kéthetenkénti rendszerességgel, a nagyszünet idejében jelentkezik.

///

az iskola video-szakkörének ifjú tagjai által szerkesztett forgatókönyvek alapján készítik el a sugárzásra szánt riportokat, interjúkat és tudósításokat. felvevőkkel jelen vannak a kisz- és a kollégiumi élet eseményein, az iskolai sportélet helyszínein. a közvetítéseket a tantermekben, valamint az aulában elhelyezett fekete-fehér készülékeken láthatják az iskola diákjai. /mti/

kal/ummé/kö kz hgy
08.26 161183 0763

--

sb0020 4 150 mtib1020

erdőtelepítés a szigetközben és a hanságban

1983. november 16. - megkezdődött a téli erdőtelepítés a hanságban, a szigetközben és győr környékén. a kisalföldi erdő- és fafeldolgozó gazdaság ezeken a vidékeken 400 hektáron új erdőt telepít, 200 hektáron pedig felújítást végez. a munka egy részét most novemberben, a többit pedig a tavasszal végzik el.

a hanságban gyorsan növekvő, a szigetközben nagy vizigényű fajtákat - nemes nyárt és fűzet -, győr környékén pedig tölgyeseket és fenyőerdőket telepítenek. /mti/

cser/sza/kz/gw hgy
08.38 161183 0553

--

sb0021 4 130 mtib1022

fred sinowatz szerdai programja /1. rész/

1983. november 16. - a hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodó fred sinowatz, az osztrák köztársaság szövetségi kancellárja szerdai programját tiszteletadással kezdte: budapesten a magyar és osztrák zászlókkal díszített hősök terén megkoszorúzta a magyar hősök emlékművét. a koszorúzási ünnepségen az osztrák kormányfő kíséretében lévő személyiségekkel együtt jelen volt randé jenő, a magyar népköztársaság bécsi nagykövete.

a program ezután az országházban folytatódott. a delegációs teremben délelőtt megkezdődtek a magyar-osztrák hivatalos tárgyalások. a két tárgyalócsoportot lázár györgy, a minisztertanács

a

elnöke és fred sinowatz kancellár vezeti. a magyar delegáció tagjai: marjai józsef miniszterelnök-helyettes, köpeczi béla művelődési miniszter, török istván külkereskedelmi államtitkár, esztergályos ferenc külügyminiszter-helyettes, darvasi istván, az országgyűlés külügyi bizottságának titkára, valamint randé jenő. az osztrák tárgyalócsoporthoz tagjai: heinz fischer tudományos és kutatási miniszter, erich schmidt kereskedelmi és ipari minisztériumi államtitkár, josef wille, az osztrák szocialista párt parlamenti csoportjának elnöke, nemzetgyűlési képviselők, arthur agstner, az osztrák köztársaság budapesti nagykövete. mindkét tárgyalócsoporthoz helyet foglaltak más vezető szakemberek is. /folyt. köv./

t/kj/kö olt
09.10 161183 1398

--

sb0022 4 150 mtib1023 /közönségszolgálat/

kirándulóknak /1. rész/

1983. november 16. - ezen a hét végén elsősorban vasárnapra ajánlanak bőszes programot a kirándulóknak a természetbarát szervezetek.

november 19., szombat:

angyalfüldi természetbarát és testedző egyesület:

nagymaros - templomvölgy - hegyestető - zebegény. találkozás: 7.15 órakor a nyugati pályaudvaron.

budapesti sport egyesület:

„ismerd meg fővárosodat,, - séta a rózsadombon. találkozás: 09.00 órakor a moszkva téren.

miköv se:

esztergomi városlátogatás. találkozás: 7.30 órakor a nyugati pályaudvaron.

ujpesti természetbarátok turista egyesülete:

panoráma vendéglő - vadászhegy - kamaraerdő. találkozás: 09.00 órakor a moszkva téren.

As

bakony vegyész torna club:

nosztori autóspihenő - csákányhegy - palóznak. találkozás: 08.40 órakor a veszprémi volán-pályaudvaron.

székesfehérvári pénzügyintézetek vörös meteor se:

farkasgyepü - németbánya - királykut - bakonybél. találkozás: 07.05 órakor a székesfehérvári máv-pályaudvaron. /folyt. köv./
kf/bam/gw

09.55 161183 1334

--

sb0023 4 150 mtib1024 /közönségszolgálat/

kirándulóknak /2. rész/

november 20., vasárnap:

angyalfüldi természetbarát és testedző egyesület:

könyü, nyílt tura a budai-hegységben. találkozás: 09.00 órakor a moszkva téren.

budapest sport egyesület:

barangolás a budakeszi-erdőben. találkozás: 09.00 órakor a moszkva téren.

a vi. kerület műemlékeinek megtekintése. találkozás: 10.00 órakor a blaha lujza téren.

csőszerezőipari vállalat sk:

vértesszőlős - baji vadászhegy - kappan - bükk - vaskapu - turul emlékmű - tatabánya. találkozás: 08.00 órakor a kelenfüldi pályaudvaron.

gázművek mte:

őszi séta, hüvösvölgy - hárshegy - petneházi rét - budakeszi utvonalon. találkozás: 09.00 órakor a moszkva téren.

As

kpvsz vörös meteor természetbarát egyesület:

előre állomás - libegő - ságvári-liget - hüvösvölgy. találkozás: 08.00 órákor a moszkva téren.

hüvösvölgy - jánoshegy - normafa - farkasvölgy - farkasrét. találkozás: 08.30 órákor a moszkva téren.

ságvári-liget - jánoshegy - makkosmária - budakeszi. találkozás: 09.00 a moszkva téren.

remetehegy - dr. pápa miklós pihenő - remeteszurdok - hüvösvölgy. találkozás: 09.00 órákor a moszkva téren.

Lapkiadó vállalat se:

piliscsaba - zsiroshegy - hüvösvölgy. találkozás: 06.20 órákor a nyugati pályaudvaron.

országközi közalkalmazottak sk:

csobánka - kevélyek - ezüsthegy - békásmegyér. találkozás: 08.00 órákor a batthyány téren. /folyt. köv./

kf/bam/gw
09.59 161183 1770

--

sb0024 4 150 mtib1025 /közönségszolgálat/

kirándulóknak /3. rész/

orvosegyetem sc:

túra a palóc földön, mohara - hegyeshegy - pályahegy - cserhátaláb - mohara, a táv 20 kilométer. találkozás: 06.00 órákor a keleti pályaudvaron.

tóvároskert - baji vadászház - hidegkut - öregkovács - kappanbükk - farkasvölgy - tatabánya, a táv 20 kilométer. találkozás: 07.00 órákor a kelenföldi pályaudvaron.

túra a balaton-felvidéken, balatonudvari - vászoly - hideghegy - vöröstó - nemeslányfalu - szentjakabi templomrom - - tálodi kolostorrom - szt. Mihály kolostorrom - kinizsi-vár, a táv 23 kilométer. találkozás 07.05 órákor a déli pályaudvaron.

a

hüvösvölgy - zsiroshegy - piliscsaba. találkozás: 08.00 órákor a hüvösvölgyi autóbusz-végállomáson.

vadleső nyílt túra, ságvári-liget - juliana-major - kopaszerdő - széltöréserdő - nagykovácsi. találkozás: 09.00 órákor a 22-es autóbusz ságvári-ligeti megállójában.

sétatura a budai-hegységben. találkozás: 11.00 órákor a moszkva téren.

postás se:

csobánka - dera patak - bükklyuk - budzsák - szurdok völgye - klastromkert - kakashegy - pilisszentkereszt. találkozás: 07.30 órákor a batthyány téren.

posta számítástechnikai sk:

normafa - sorrentó - kiesvölgy - csiki-hegyek - huszonnégyökrös - budaörs. találkozás: 09.00 órákor a moszkva téren.

tipográfia testedző egyesület:

becska - szandavár - szandaváralja - csikorpuszta - cserháturány, a táv 21 kilométer. találkozás: 06.00 órákor a keleti pályaudvaron.

katalin-puszta - őszagárd - felsőpetény. találkozás: 07.00 órákor a nyugati pályaudvaron.

nagykovácsi - kutyahegy - bükkösárok - piliscsaba. találkozás: 08.30 órákor a hüvösvölgyi autóbusz-végállomáson.

normafa - csillagvölgy - tündérszikla - ságvári-liget - hüvösvölgy. találkozás: 09.00 órákor a fogaskerekű városmajori végállomásán. /folyt. köv./

kf/bam/gw
10.02 161183 1962

a

--

sb0025 4 150 mtib1026 /közönségszolgálat/

kirándulóknak /4. rész/

ujpesti természetbarátok turista egyesülete:

verőcemaros - magyarkút - naszály. találkozás: 07.00 órakor a rákospalota - ujbuda vasútállomáson.

vasas sc:

kétfükkfanyereg - ráróhegy - maróti-hegyek - vaskapu - esztergom, a táv 17 kilométer. találkozás: 07.20 órakor a batthyány téren.

séta a budai-hegységben. találkozás: 08.45 órakor a moszkva téren. barangolás a budai-hegységben. találkozás: 09.00 órakor a moszkva téren.

budapest 72. számú postahivatal sk:

könnyű tura a pest megyei piros jelzésű utszakaszon, rákoskert - gyolcsrét - merzseláp - ecser. találkozás: 07.45 órakor az örs vezér téren.

ibusz se:

dömös - rámszakadék - szakónyereg - hoffmann-forrás - hoffmann-kunyhó - kétfükkfanyereg. találkozás: 07.00 órakor a nyugati pályaudvaron.

budakeszi - makkosmária - csillebérc - frankhegy - farkasrét. találkozás: 09.00 órakor a moszkva téren.

miköv se:

győr - pannonhalma városlátogatás. találkozás: 07.10 órakor a déli pályaudvaron.

óbudai spartacus turista egyesület:

mátraháza - gyöngyössolymos - gyöngyös. találkozás: 06.00 órakor a keleti pályaudvaron.

isaszeg - bolnokai parkerdő - gödöllő. találkozás: 07.30 órakor a keleti pályaudvaron.

óbudai petőfi sc: tisztelgés nemzeti nagyjaink síremlékénél. találkozás: a mező imre uti temető salgótarjáni uti bejáratánál.

/mti/
kf/bam/gw
10.18 161183 1585

--

sb0026 1 150 mtib1027

a szerkesztőségek figyelmébe!

1983. november 16. - mai bs0006 mtib1006 sz., magyar-nszk vegyevállalat ... című hírünk 1. bek. 1. sorában a név helyesen:

cargopack hungarian kft

/mti/ kö olt
10.20 161183 0266

--

sb0027 4 130 mtib1030

emlékezés birkás imrére

1983 november 16. - birkás imre, a magyar munkás- és szakszervezeti mozgalom kiemelkedő személyisége születésének 75. évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepséget rendeztek szerdán, a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és központi ellenőrző bizottsága nevében szabó istván, az mszmp központi bizottságának tagja, termelőszövetkezetek országos tanácsának elnöke és kovács árpád, a keb titkárságának tagja koszoruzott. birkás imre urnájára a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezete képviselői, valamint családjának tagjai is elhelyezték a tisztelet, a kegyelet virágait.

a megemlékezés az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/
ri/ka/gw olt

10.42 161183 0826

cs

--

sb0028 1 130 mtib1031 /embargó: 11.30 óráig!/
 kádár jános fogadta Leonard bernsteint

1983. november 16. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára szerdán a kb székházában fogadta a hazánkban vendégszereplő Leonard bernsteint, a világhírű amerikai zeneszerzőt és karmestert.

a szívélyes légkörű találkozón beszélgetést folytattak arról, hogy az emberiség sorsáért felelősséget érző művészek milyen módon segíthetik a béke és a leszerelés, a népek közötti megértés és bizalom egyetemes ügyét.

a találkozón jelen volt aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. /mti/
 pá/er olt
 10.56 161183 0636

--

sb0029 4 130 mtib1032

elhunyt erdei zoltán

1983. november 16. - erdei zoltán, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1928-tól volt tagja a pártnak, 74 éves korában elhunyt. temetése november 18-án, pénteken 15 órakor lesz miskolcon, a szentpéteri kapui városi temetőben.

az mszmp miskolc városi bizottsága,
 a magyar ellenállók, antifasiszták
 szövetsége,
 a kiosz borsod megyei vezetősége.

/mti/ tre/tné/sa ká olt
 11.10 161183 0545

--

sb0030 4 150 mtib1033

hulladékból exporttermékek /1./

1983. november 16. - a népgazdaságban jelenleg évente több mint tíz milliárd forint értékű hulladék keletkezik. ennek döntő részét az iparban használják fel, ahol 1983 első felében az előző évinél 20 százalékkal több hulladékot hasznosítottak. ily módon a vállalatok évről-évre jelentős mennyiségű import nyersanyagot és energiát takaríthatnának meg, s egyre több értékes árucikket, gyakran külföldön is keresett termékeket készítenek a hulladékanyagokból.

a borsodi vegyi kombinátban az elmúlt években még jelentős mennyiségű pvc-por-hulladékot semmisítettek meg, mert nem áll a gyár rendelkezésére olyan technológia, amely lehetővé teszi a feldolgozását. a bvk vezetői, külpiacokon keresték a közvetlen értékesítés lehetőségét. munkájuk eredménnyel járt, s az idei első háromnegyed évben már 426 tonna hulladék pvc-por-t exportáltak ausztriába, amelynek értéke meghaladja a hat és fél millió forintot. hasonló módszerrel hasznosítják a műanyagtermék-darálékot, amelyből a vállalatnál egyelőre csak kis mennyiséget dolgoznak fel. néhány nap múlva franciaországba utnak indítanak két kamiont műanyag-darálékkal feltöltve. emellett más országokban is keresik a hulladékértékesítés lehetőségét.

többnyire a hulladékok közvetlen értékesítésénél gazdaságosabb módszer, ha azt valamilyen formában feldolgozva adják el külpiacokon. igaz, ehhez meg kell teremteni a gyártási feltételeket. az ócsai vörös október termelőszövetkezet szakemberei a keszthelyi egyetem munkatársaival fogtak össze, s a fővárosban keletkező hulladék-, illetve maradványkenyér hasznosításához szükséges technológiát közösen dolgozták ki. kis beruházással, viszonylag olcsón néhány aprítógépet és más berendezést vásároltak, ezzel megteremtették a termelési feltételeket. elgondolásuk olyannyira sikerrel járt, hogy ma már jelentős tételeket exportálnak a takarmánykoncentrátummá alakított maradványkenyérből. terméküket elsősorban olaszországba és svájcba szállítják. az idén mintegy kétezer tonna hulladék-kenyérből készítenek takarmányt. az aprítás és a higiéniai eljárások után egyéb hulladékanyagokat - így például folyékony sörélesztőt, söriszapot, árpaport, tojáshéjat és kakaóbab héjat - is használnak a hulladék-kenyér dúsításához. a befektetés igen jövedelmezőnek bizonyult, hiszen a feldolgozott hulladék és a maradvány-termékek exportjából az idén mintegy 1.6 millió dollár bevételük származik. /folyt. köv./

pf/ka

11.23 161183 2447

--

bel

- 24 -

1983.11.16.

sb0031 4 150 mtib1034

megkezdődött a nádaratás a fertő-tavon

1983. november 16. - szerdán kivonultak a fertő-tóra a nádarató gépek, megkezdődött a vizinövény aratása. a tó magyar oldalán található az ország legnagyobb összefüggő nádterülete: tavaszig hatezer hektárról több mint kétmillió kéve nádat vágnak le. a fertői nád kiváló minőségű, feldolgozás után jórészt tőkés országokba exportálják.

a fertői nádgazdasági vállalat a csucsidényben 17 nagy teljesítményű dán gyártmányú seiga géppel és saját maguk készítette öt uszó géppel takarítja be a nádat. ez utóbbit 1600 lóerős volkswagen motorral hajtják meg és az két óriás kaszájával előre- és hátramenetben egyaránt arathat. a nádarató gépparkot több mint 30 motorcsónak és többszáz ladik egészíti ki. /mti/

cser/szsa/sa ká olt
11.24 161183 0785

--

sb0032 4 150 mtib1035

hulladék exporttermékek /2./

a takarmányá átalakított hulladék-kenyeret az agroimpex külkereskedelmi vállalat közreműködésével szállítja külföldre a gazdaság, elsősorban nagy keverőüzemekkel rendelkező olasz és svájci cégekhez, ahol a takarmánykoncentrátumot a további feldolgozás után a szarvasmarha-állománnyal etetik fel.

a temaforg textilhasznosító vállalat a múlt esztendőben mintegy 24 ezer tonna textilhulladékot dolgozott fel, különböző hasznos termékeké. ennek döntő többségét belföldön, kisebb részét külföldön értékesítette. a vállalat az idén számottevően bővítte exportját, amelyhez kedvező feltételeket biztosít, hogy január 1-től önálló külkereskedelmi jogokkal élve intézhetik termékeik eladásait. a vállalat egyik legkeresettebb terméke az ipari vatta, amelyet autóülések kárpitozására használnak. legjelentősebb külpiacuk az nszk, de különböző alapanyag szabászati hulladékot szállítanak ausztriába és olaszországba is. az elmúlt évben a hulladékhasznosításból hárommillió dollár bevétele volt a vállalatnak, s az idén négymillió dollára számítanak.

4

bel

- 25 -

1983.11.16.

az ormánsági népművészet hagyományait felújító színes szőnyegetek szőnek tőkés exportra, textilhulladékból a sellyei áfész csányoszrói kisüzemében. az új szövőszékeken az idén 120 tonna szövetmaradékot hasznosítva 15 millió forint értékű exportterméket készítenek amerikai, holland, nszk-beli és svéd megrendelésre. a 150 dráva-melléki szövőasszony a tavalyinál 20 százalékkal több exportterméket állít elő. az artex külkereskedelmi vállalat az idén 40 ezer négyzetméter színes, csikos és círmos szőnyeget szállít külföldi partnereinek a csányoszrói üzeméből. nemcsak az exporttermelés mennyisége növekedett, hanem annak jövedelmezősége is javult. /mti/

pf-kász-vir-bas-be/ka/sl/gw olt

11.24 161183 1786

--

sb0033 4 160 mtib1037

a zalaegerszegi színház az arezzói fesztiválon

1983. november 16. - arezzóba utazott szerdán a zalaegerszegi hevesi sándor színház társulatának egy csoportja. a fiatal együttes képviseli hazánkat az olasz városban megrendezendő nemzetközi színházi fesztiválon. a zalaiaiak bartók béla-balázs béla: a fából faragott királyfi című alkotását némajátékként mutatják be. rendező: ruszt józsef, a főbb szerepeket szalma tamás, nemcsák károly, fekete gizi és vass péter alakítja. a díszleteket és a jelmezeket menczel róbert tervezte. a zalaegerszegiek az elmúlt évi arezzói fesztiválon a hasonló módon színpadra állított másik híres bartók-művel, a csodálatos mandarinnal, nagy szakmai és közönségsikert aratva, öt díjat nyertek. a hevesi sándor színház küldöttsége vasárnap érkezik haza. /mti/

tas/kné/sa ká olt
11.30 161183 0819

--

bel

- 26 -

1983.11.16.

sb0034 4 150 mtib1038

cikória üzemet avattak jánossomorján

1983. november 16. - szerdán munkásgyűlés keretében adta át rendeltetésének Kovács Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes jánossomorján, a csaknem 300 millió forint beruházással épült cikória-aszaló üzemét. az élelmiszeripari fejlesztés a kitűzött határidőre és az előreirányzott költségeken belül valósult meg.

a győri keksz- és ostyagyárhoz tartozó üzemben dolgozzák fel az ország egész cikória-termelését, amely az idén 17 ezer tonna volt. a nyers cikóriából készült aszalványt azután pótkávé készítésére és egyéb élelmiszeripari célokra használják. az új üzemben óránként 17 tonna nyers cikóriát dolgoznak fel, s a munkafolyamatok teljesen automatizáltak.

az új termékből készülő 4300 tonna cikória-aszalvány jórészt tőkés piacon értékesítik. a termék eljut többek között Svájcba, az NSZK-ba, Angliába, Japánba és Izraelbe. /mti/
cser/sza/er ká olt
11.30 161183 0932

-.-

sb0035 4 160 mtib1039

csehszlovák könyvkiállítás a budapest galériában

1983. november 16. - hatvan csehszlovák könyvkiadó terméséből nyílt reprezentatív tárlat szerdán a budapest galériában. a szabadsajtó uti kiállítóteremben mintegy 1100 kötet szemlélteti a testvéri ország könyvkiadói munkáját.

miként Jan Kristek, a cseh szocialista köztársaság kulturális minisztériumának kiadói főigazgatója a megnyitón elmondotta, a csehszlovák-magyar közös könyvkiadás 30 évvel ezelőtt indult útjára, s azóta 5000 kötet jutott el, 10 millió példányban a csehszlovák, illetve a magyar olvasókhoz. az utóbbi öt évben csehszlovákiában 160 könyvet fordítottak le magyarra cseh, illetve szlovák nyelvre, s azt 2.5 millió példányban jelentették meg. a kiállításon - amely egyben viszonzása a tavaszi prágai és pozsonyi magyar nemzeti könyvkiállításnak - politikai, társadalomtudományi, gyermek- és szépirodalmi, művészeti, turisztikai és sport kiadványok egyaránt megtalálhatók. a két ország közötti rendszeres, jó munkakapcsolatot szemléltető tárlaton a csehszlovákiában kiírt könyvversenyek díjnyertes példányait is bemutatják, s láthatók a cseh és szlovák

bel

- 27 -

1983.11.16.

nyelvű irodalom, valamint a szlovákiai magyar irodalom népszerűsítésében jelentős szerepet vállaló pozsonyi Madách Könyvkiadó kötetei is.

a tárlókon láthatók az MSZMP XI., illetve XII. kongresszusának lefordított dokumentumai, Kádár János válogatott beszédei és irásai, a szépirodalom köréből Déry Tibor, Karinthy Ferenc, Szabó Magda irásai, Örkény István egypercesei, s a klasszikusok közül Jókai, Mikszáth és Móricz kötetei. a magyar költészet közelebbi megismerésére több verseskötetet is lefordítottak az utóbbi években. ezek közül az egyik legkeresettebb cikké vált a nyugati költőiről szóló antológia, amelyet „nagy nemzedék”, címmel adtak közre.

a kiállítás - amelynek megnyitóján részt vett Tibor Chovan, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének első titkára és Tóth Dezső művelődési miniszterhelyettes - december 1-ig látható. /mti/
-ri/pá/er olt

12.11 161183 2033

-.-

sb0036 4 150 mtib1040

szakszervezeti tanácskozás a munkaerő-közvetítés új formáiról

1983. november 16. - a munkaerő-közvetítés új formáiról tanácskozott a szakszervezetek Győr-Sopron megyei elnöksége szerdai ülésén Győrött. a tanácskozáson beszámoltak arról, hogy erősödött a munkaerő-közvetítés szolgáltató, tanácsadó jellege. a megyeszékhelyen ez év eleje óta munkavállalási tanácsadó szolgálat működik, amely egyrészt tájékoztatja a munkahely-kinálatról, az elhelyezkedési lehetőségekről a munkát keresőket, másrészt segíti a vállalatok munkaerő-ellátását. a tanácsra várókat széles körű információhoz juttatja a munka jellegéről, a bérezésről, a továbbtanulási lehetőségekről, munkásszállás igénybevételéről és az egyéb szociális juttatásokról, így mentesíti őket attól, hogy feleslegesen utazzanak, több vállalatot - esetleg hiába - felkeressenek.

a pályakezdő fiatalok számára tájékoztató kiadványokat készítettek, s ezek jóval a tanév befejezése előtt eljutottak a végzősökhöz. időben tájékoztatták az iskolákat a diákok nyári munkavállalási lehetőségeiről is. a gyes-en lévő kismamák számára feltérképezték a vállalatoknál, szövetkezeteknél a bedolgozó munkaköröket, s kutatják az elhelyezkedés lehetőségeit a nyugdíjasok részére is. ennek érdekében szoros kapcsolatot alakítottak ki a nemrégiben megnyílt Győri Szociális Foglalkoztató Intézettel, amely

elsősorban a rokkantnyugdíjasoknak biztosít elfoglaltságot és szerény jövedelem-kiegészítést.

ujyszerű kezdeményezésként bevezették az ugynevezett humán szolgáltatásokat. ez magában foglalja a gyermekfelügyeletet, a beteggondozást, a korrepetálást, a fordítást, a gépelést és egyéb alkalmi munkák vállalását. /mti/

mzs/sza/er st olt
12.21 161183 1703

--

sb0037 4 150 mtib1041

tervek debrecen belvárosának rekonstrukciójára

1983. november 16. - szerdán budapestben, az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban kihirdették az évm, valamint debrecen város tanácsa által kiírt tervpályázat eredményét, amely a belváros egy részének rekonstrukcióját célozza, s egyidejűleg átadták a pályázat díjait.

az első díjat szemerei mária és társai nyerték, akik a szegedi csomóterv dolgozói. a második díjat a debreceni palotás lajos és kertai lászló vezette keletterv tervező gárdája, valamint a miskolci sári istván és társai kapták.

a tervpályázat célja: a péterfia utca környékén - honvéd, eötvös, hunyadi, darabos és rákóczi utcák által határolt területen - megteremteni a régi debreceni jellemző földszintes, sok melléképületes házak együttesét. a jelenlegi épületek megtartásával, az utcakép változatlan hagyásával, illetve némi korszerűsítésével kívánják megújítani a 14 hektáros területet.

az első díjas és a két második díjas munka tartalmazza a legtöbb megvalósítható ötletet. a jelenlegi földszintes, civis házak egy részét változatlanul hagynák, más részüket emeletráépítéssel bővítenék. az egész terület egyébként alacsony beépítésű lenne.

az elképzelések szerint az elfogadott pályaműveket a többi debreceni belvárosi tömb rehabilitációs munkáinál is felhasználják majd. a péterfia utca környékén a három terv ötvözeté valósul meg.

/mti/
szü/éva/kö ká olt
12.22 161183 1423

--

sb0038 4 180 mtib1042

megjelent a jég a fertő tavon és a kisalföld folyóin

1983. november 16. - megjelent a jég a fertő tavon és a kisalföld folyóin. szerdán a kisebb vízfolyásokat, patakokat, belvízcsatornákat már több centiméter vastag összefüggő jégtakaró borította. az ugynevezett parti gallérjég a duna szigetközi mellékágain, a mosoni-dunán, a rábán és a rábca folyókon látható. emberemlékezet óta nem fordult elő, hogy ilyen korán befagyjon a fertő tó. jóllehet a tavat meleg források is táplálják, mégis kialakult rajta szerdáig egy majdnem teljesen összefüggő vékony jégmező. a szigetközben és a hanságban az elmúlt napokban talajszinten mínusz 16-18 fokos hőmérsékleteket is mértek. /mti/

cser/sza/kö st olt
12.29 161183 0710

--

sb0039 4 150 mtib1043 /közönségszolgálat/

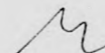
időjárásjelentés /1. rész/

1983. november 16. - a meteorológiai intézet jelenti szerda délben:

csökken a felhő

az atlanti-óceán felett magas légnyomású öv húzódik. a felhőszelet, leszálló légáramlat miatt az ir-szigeten, továbbá a kontinens nyugati partvidékén változóan felhős az ég, és néhány órára kisüt a nap. a finn-öböl feletti középponttal örvénylik az a ciklon, amely a kontinens északi és keleti felén sokfelé okoz változókéony időt. havazásról, hózáporról és időnként erős szélről érkezik jelentés a skandináv-félszigetről, a szovjetunió európai területéről, a német-lengyel-alföldről, valamint a kárpátokból. a kelet-európai síkságon már napok óta tart a hideg idő, a hőmérséklet csúcserőteke több fokkal elmarad az ilyenkor szokásostól. a fekete-tenger mentén, illetve kisázsiaiban többfelé esik az eső. ugyancsak csapadékos az idő az ibériai-félsziget déli részén.

magyarországon kedden eleinte tulnyomóan napos idő volt. a déli óráktól nyugat felől felhősödés kezdődött, éjszaka már szórványosan alakult ki gyenge havazás, hószállingózás. a szerda regelig lehullott csapadék mennyisége általában nem volt számottevő. kedden a hőmérséklet csúcserőteke -3 és plusz 3 fok között alakult. szerda hajnalra pedig általában -3, -8 fokig hűlt le a levegő, helyenként azonban nem volt annyira hideg az éjszaka. ma délelőtt időnként

csökkent a felhőzet, elszórtan fordult elő hószállingózás. a délnyugati szél néhányszor megélnkült. a hőmérséklet 11 órakor az országban plusz 2 és -3 fok között alakult.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke -3,2 fok, ez -8,2 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1010 mb, alig változik.

előrejelzés az ország területére csütörtök estig:

lassanként országszerte felszakadozik a felhőzet, eleinte - főként keleten - szórványos hószállingózás, majd felhőátvonulás, egy-egy futó hózápor várható. a kezdetben nyugati, majd északi, északnyugati szél átmenetileg megélnkült, néha kissé megerősödik.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában -2, -7 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 5 fok körül várható. /folyt. köv./ kö
12.51 161183 2315

-.-

sb0040 4 150 mtib1044 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2. rész/

előrejelzés budapest térségére holnap reggelig:

eleinte erősen felhős idő, hószállingózás, majd felhőátvonulás, egy-egy gyenge hózápor várható. az északnyugati szél átmenetileg megélnkült. a hőmérséklet késő este -1, -2 fok körül, holnap hajnalban -4, -5 fok körül valószínű.

a duna budapestnél 88 cm, a víz hőmérséklete 4,2 fok. /mti/
kö olt
12.55 161183 0446

-.-

sb0041 4 160 mtib1046

természettudományos hetek nyíregyházán

1983. november 16. - természettudományos hetek kezdődtek szerdán nyíregyházán a tit szervezésében. december közepéig több mint 20 előadást tartanak az érdeklődők számára a természettudományok fejlődésének legújabb eredményeiről. a rendezvénysorozat keretében nyíregyházán megkezdődik a csillagászati szabadegyetem és a megyei művelődési központban kiállítás nyílik az űrhajózás történetéről. ugyanitt nyitják meg azt a kiállítást is, amely a gyógynövények világában kalauzolja el a látogatókat. /mti/

kal/umné/st/mz sn

13.42 161183 0576

-.-

sb0042 4 150 mtib1047

teljesítette éves tervét szeles-akna

1983. november 16. - a borsodi szénbányák bükkaljai bányászati üzemének szeles-aknájából szerdán felszínre szállították az idei 270 ezer tonna szenet, s ezzel a bánya a borsodi szénmedencében elsőként teljesítette éves tervét. az év további részében még 40 ezer tonna szenet termelnek, elsősorban a lakossági igények kielégítésére.

a szeles-aknai bányászok a csaknem száz méter hosszúságu, mintegy másfél méter vastag telepben kialakított nagy teljesítményű, komplexen gépesített munkahelyről, valamint a szénben haladó elővájásokról termelték ki a szükséges szénmennyiséget csaknem másfél hónappal a határidő előtt. teljesítményük értékét növeli, hogy a darabos szénhullás arányának növelésével a kitermelt szén fűtőértékét mintegy ötven kalóriával javították. a szénbe ily módon kevesebb éghetetlen meddő került.

a terv teljesítésével egyidőben elkészítették az új munkahelyekhez tervezett 6500 méternyi földalatti folyosót is. ehhez a bányászok négy f. 4-es elővájási kombájnt üzemeltettek. az év végéig - most már terven felül - további 700 méternyi földalatti vágatot hajtanak ki. /mti/

kör/tné/sa ká sn

13.43 161183 1171

-.-

bel

- 32 -

1983.11.16.

sb0043 4 150 mtib1048

kisipari termeltető napok szolnokon

1983. november 16. - gyártót és forgalmazót keresünk hiánycikkekre - ezzel a mottóval kisipari termeltető napok kezdődtek szerdán szolnokon a vidia kereskedelmi vállalat, valamint a kiosz szolnok és bács-kiskun megyei titkárságának szervezésében. a rendezvény célja, hogy kereskedők és a gyártók mindkét fél számára hasznos együttműködési megállapodást kössenek a boltokban sokszor hiába keresett műszaki, háztartási és vegyipari termékek számának csökkentésére. e hiánycikkek bemutatására a szakszervezetek szolnok megyei tanácsának nagytermében kiállítás nyílt. a kereskedők olyan árukat tettek közszemlére, amelyek nagyüzemi gyártása gazdaságtalan vagy importból való beszerzésük nehézségekre ütközik. a kisiparosok kínálatában sok ötletes, nagyobb mennyiségben is előállítható termék szerepel, többek között autóalkatrészek, kéziszerszámok, csavarárúk. a fogyasztási cikkek bemutatója két napig tart nyitva, s ezalatt megköthetik a gyártási és forgalmazási szerződéseket is. /mti/

laz/kmmé/st/gw sn

13.43 161183 1057

--

sb0044 4 130 mtib1049

elhunyt urbán istván

1983. november 16. - urbán istván, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1918 óta volt a párt tagja, életének 84. évében elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása november 25-én 13.30-kor lesz a kecskeméti köztemetőben.

az mkszmp kecskeméti városi bizottsága

/mti/ lász/bné/sa st sn
13.45 161183 0357

--

bel

- 33 -

1983.11.16.

sb0045 4 150 mtib1050

uj gyalogos-felüljáró tatabányán

1983. november 16. - új gyalogos-felüljárót adtak át rendeltetésének szerdán tatabányán. a budapest-hegyeshalmi nemzetközi vasútvonal felett átívelő 100 méter hosszú felüljáró létesítésével két városrész, bányahíd és újváros között tették egyszerűbbé és gyorsabbá a közlekedést. a felüljárót a máv hidépítési főnökségének dolgozói, valamint négy gazdasági munkaközösség tagjai építették meg, a tervezett 8 millió helyett 7 millió forintért. /mti/

ráb/wné/sa st sn
13.49 161183 0512

--

sb0046 4 150 mtib1051

az új gazdasági szervezeti formákról tárgyalt a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága

1983. november 16. - az új gazdasági szervezeti formák tapasztalatait és továbbfejlesztésének feladatait tárgyalta meg szerdai ülésén a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága.

megállapították, hogy a megyében eddig létrejött több, mint 800 új szervezet /gmk, szakcsoport, vállalati munkaközösség, átalányelszámolásos egység/ mintegy 4500 taggal többségében eredményesen működik, a szocialista vállalatok integrált részeként. a kezdeményező-készség azonban esetenként gyengébb a kívánatosnál. különösen kedvező változás történt az afit és a gelka átszervezése után a szolgáltató kisvállalatok létrehozásával. a szervezeti változás több területen - főként a fokozottabb személyi érdekelttség nyomán - már érezteti kedvező hatását. az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a járműjavítás, illetve az elektromos karbantartás területén egészséges verseny kezd kibontakozni, különösen ott, ahol egyaránt jelen van a kisvállalat, a szövetkezeti, illetve magánszektor. a lakossági igények kielégítése érdekében a kisvállalatok szolgáltatásokat vezettek be: foglalkoznak alkatrészek forgalmazásával, antennák tervezésével, elektromos műszerek javításával. a hajdu-bihar megyei autószervezet kisvállalat jelentős árendeményt is tudott már biztosítani a lakosságnak.

Használt személygépkocsik és haszongépjárművek értékesítésével,

M

bel

- 34 -

1983.11.16.

ugyanakkor arra is rámutattak, hogy a kisvállalatok eddigi működési tapasztalatai alapján beigazolódott: ügyviteli rendszerük nagyságukhoz mérten bonyolult, sokszor bürokratikus, nem megfelelő a fizikai és az adminisztratív dolgozók létszámaránya. /mti/
szü/éva/st/mz sn
13.55 161183 1660

--

sb0047 4 150 mtib1052

előadássorozat és kiállítás a bauxitkutatásokról

1983. november 16. - kedden a magyar tudományos akadémián előadássorozat, műszerbemutató és poszterkiállítás foglalkozott a hazai bauxitvagyon feltárásával, a kutatás irányával és jövőjével. az mta föld- és bányászati osztálya, a központi földtani hivatal és a magyar alumíniumipari tröszt szervezésében tartott tudományos ülésen nemzetközileg elismert kutatóink tartottak beszámolókat.

fülöp józsef akadémikus, a központi földtani hivatal elnöke sajtótájékoztatóján elmondta: bauxitvagyonunk egyharmadát már kimerítettük, további egyharmadát műveljük, a többi lelőhely feltárásán pedig most dolgoznak. ez utóbbi különösen nagy munkát jelent, hiszen a felszíni és az azt környező lelőhelyek után most az ugynevezett fedett, rejtett telepeket hozzáférhetővé teszi. közismert, hogy a magyar alumíniumipar teljes egészében a hazai bauxitvagyonra települt. már a század első éveiben felfedezték a dunántúli telephelyeket, de a folyamatos kitermelés csak a huszas évek közepén indult meg. 1945-ig összesen annyit termeltek ki mint most 2-3 év alatt.

a kutatók munkájának köszönhetően a mai bauxitvagyon másfélszerese a husz évvel ezelőttinek, annak ellenére, hogy a kitermelés kétszeresére nőtt. egy-egy ötéves tervidőszakban - különösen az elmúlt évtizedben - mindig több bauxitot fedeztek fel, mint amennyit kitermeltek.

1980 és 1985 között a bauxitkutatók kiemelt program, hiszen része az ország természeti erőforrásainak átfogó vizsgálatát szolgáló országos kutatási főiránynak. jelenleg mintegy 30 kutatóintézet és vállalat foglalkozik ezzel a témával. a kutatómunkát, sőt a termelést lényegesen nem befolyásolta az alumíniumipart is érintő világpiaci recesszió, amely - úgy tűnik - túl van a mélyponton, s újabban a piac élénküléséről és az árak emelkedéséről érkeznek hírek.

bel

- 35 -

1983.11.16.

fülöp józsef arról is szólt, hogy a következő évek legfontosabb feladata a kutatási, az anyagvizsgálati és az előrejelző módszerek korszerűsítése, hogy minél jobb minőségű ércet hozzanak a felszínre és szállítsanak a timföldgyáraknak. /mti/
sz er/bam/mz sn
14.11 161183 2131

--

sb0048 4 180 mtib1053 /közönségszolgálat/
tv-lottónyeremények

1983. november 16. - a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a novemberi tv-lottószelvényeken öttalálatos szelvény nem volt.

négy találatos szelvénye 78 fogadónak volt, nyereményük egyenként 82.179 forint, három találatos 6 578 fogadónak volt, nyereményük egyenként 487 forint. a kéttalálatos szelvények száma 184.772 darab, ezekre egyenként 22 forintot fizetnek.

a lottónyeremények a nyereményilleték levonása utáni összegként értendők. /mti/

s sn

14.28 161183 0512

--

sb0049 4 160 mtib1054

debreceni irodalmi napok

1983. november 16. - mai költészetünkről tanácskozik mintegy kétszáz költő, író, kritikus és irodalomtörténész az idei debreceni irodalmi napok a kétnapos program megnyitóján átadták a hajdu-bihar megyei tanács díját Grezsa Ferenc kritikusnak, nyilas balázs és tornai józsef költőnek. a már évek óta rendszeresen megrendezett jelentős irodalmi-közéleti fórumon a korábbiakban megvitatták a vidéken szerkesztett irodalmi folyóiratok, a mai magyar próza és a dráma helyzetét, az irodalomnak a mai magyar társadalomban betöltött szerepét. ezuttal a Lira került napirendre: mai

bel

- 36 -

1983.11.16.

költészetünk és fogadtatása címmel szerdán alföldy jenő kritikus tartott előadást, amelyet korreferátumok követtek. csütörtökön a hozzászólásokkal folytatódnak és befejeződnak a debreceni irodalmi napok. /mti/

tár/éva/s st sn

14.43 161183 0849

--

sb0050 4 130 mtib1055

baleset

1983. november 16. - tiszavasvári külterületén kiss gábor 47 éves gépkocsivezető, helyi lakos autóbusszal elütötte a kerékpárján közlekedő zsoldos jános 46 éves segédmunkást, helyi lakost. zsoldos jános a kórházban meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

k/ka/bc/mz sn

14.48 161183 0342

--

sb0051 4 130 mtib1056

elhunyt máté /mermelstein/ lászló

1983. november 16. - máté /mermelstein/ lászló, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésű, aki 1942-től volt a párt tagja, életének 71. évében elhunyt. temetése november 21-én, hétfőn délután 2 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp xiii. kerületi bizottsága

/mti/ ka/bc/mz sn

14.51 161183 0372

--

bel

- 37 -

1983.11.16.

sb0052 4 150 mtib1057 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. november 16. - az európai nagyvárosok csütörtökre várható maximális hőmérséklete:

párizs	7
london	9
osló	9
stockholm	2
helsinki	2
berlin	1
varsó	2
leningrád	1
moszkva	-3
kijev	-1
prága	4
bécs	4
róma	15
madrid	16
belgrád	5
bukarest	1
szófia	1
athén	19 fok.

/mti/ kf/er bam sn
14.51 161183 0866

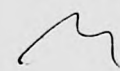
--

sb0053 1 130 mtib1058

fred sinowatz programja /2. rész/

az mti tudósítójának értesülései szerint: az őszinte, baráti hangvételű tárgyaláson behatóan elemezték a két ország közötti kapcsolatoknak az elmúlt években is kedvező alakulását, a gazdasági együttműködés eddig elért eredményeit, fejlesztésének újabb lehetőségeit. mindkét fél kifejezte az a szándékát, hogy a jövőben is keresik azokat az új módszereket, amelyekkel még intenzívebbé válhatnak a korábban is meglévő, jó kapcsolatok. egyetértésre jutottak abban, hogy a megfelelő szaktárcák, illetve szakminiszterek feladata lesz az ehhez szükséges teendők meghatározása, kimunkálása.

a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit áttekintve a két tárgyalócsoport egyetértett abban, hogy nincs más ésszerű alternatíva, mint a józan ész politikája, a béke megőrzése.

1983.11.16.

kiemelkedő fontossága van annak, hogy folytatódjék a kelet-nyugati párbeszéd. Lázár György és Fred Sinowatz közös álláspontja szerint Magyarország és Ausztria kapcsolatainak alakulása jó példája az eltérő társadalmi rendszerű országok együttműködésének, s azt mutatja, hogy a bonyolult nemzetközi helyzetben is van mód a kontaktusok továbbfejlesztésére.

a megbeszélést követően Fred Sinowatz és Lázár György részt vett a ferihegyi repülőtér új utasforgalmi épületének alapkövetésén. a két kormányfő kézjegyével ellátott alapkövetési okirat elhelyezése alkalmából sárospataki Zoltán, a légiforgalmi és repülőtéri igazgatóság vezetője, valamint Reinhard Pöchacker, az építkezésben résztvevő osztrák Porr cég vezérigazgatója mondott beszédet.

miként elhangzott: a megnövekedett idegenforgalom mind magasabb színvonalu ellátása szükségessé tette hazánk nemzetközi repülőtérének továbbfejlesztését. a korszerűsítés során eddig 6,5 milliárd forint költséggel elkészült az új fel- és leszállópálya, irányítótorony, a repülőgépek karbantartását ellátó hangárok sora és új épületet kapott a műszaki bázis. az utasok gyors, magas színvonalu kiszolgálására hivatott új forgalmi épület felépítésére nemzetközi versenypályázatot hirdettek, amelyet 5 ország 13 ajánlattevője közül a Porr-Hinteregger-Hochtief-Warimpex vállalatokból álló osztrák munkaközösség nyert meg. az alapkövetéssel hivatalosan is megkezdődött az évenként 2 millió utas kiszolgálására alkalmas, 24.500 négyzetméter alapterületű, modern repülőtéri épület kivitelezése. az 1985 augusztusában elkészülő beruházás közös vállalkozás eredménye lesz: magyar szakemberek és vállalatok is közreműködnek a munkálatokban. az építők keze nyomán ferihegy európa egyik legkorszerűbb légikikötőjévé válik. /folyt.köv./ kj/-ár/mz sn
14.55 161183 2602

--

sb0054 1 130 mtib1059

fred sinowatz programja /3. rész/

a szövetségi kancellár ezt követően felkereste a Voest Alpine AG osztrák vállalat budapesti irodáját, amelyet nemrégiben nyitottak meg Budapesten. /folyt.köv./

kj/-ár/mz sn
14.56 161183 0223

--

1983.11.16.

sb0055 4 150 mtib1060 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. november 16. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása péntek reggelig:

ausztria:

felhőátvonulások egy-egy futózáporral. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 2, 6, pénteken hajnalban -3, -8 fok.

csehszlovákia:

csökken a felhőzet és már csak elszórtan valószínű futó hózápor. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 1, 6, pénteken hajnalban -4, -8 fok.

szovjetunió:

csökken a felhőzet és már csak elszórtan valószínű futó hózápor. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 1, 6, pénteken hajnalban -4, -8 fok.

románia:

változóan felhős idő egy-egy hózáporral. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 5 fok körül, pénteken hajnalban -2, -7 fok.

jugoszlávia:

változóan felhős idő néhány órás napsütéssel. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 2, 6 fok, pénteken hajnalban -1, -5 fok.

/mti/

kf/er bam sn
14.57 161183 0998

--

bel

- 40 -

1983.11.16.

sb0056 4 130 mtib1061

életmentők kitüntetése

1983. november 16. - a minisztertanács életmentő emlékéremmel tüntette ki

- surányi pált, aki élete kockáztatásával mentette meg margetin gábor két éves kisfiú életét, a kisfiú nyolcadik emeleti otthonuk ablakából kímászott, s csak a gyors segítség óvta meg a lezuhanásától;

- moll imre rendőr-törzsőrmestert, aki egy kigyulladt lada személygépkocsiból bátor és gyors helyzetfelismerésével kimentette nagy józsefet, a gépkocsi vezetőjét;

- kiss attila 11 éves tanulót, aki aki egy xviii. kerületi víztárolóból élete kockáztatásával kimentette a medencébe zuhant schiszter anita 10 éves kislányt;

- zslebits gyulát, és szuszékos jánost, akik életük kockáztatásával mentették meg a lezuhanástól társuk, almási ferenc ejtőernyős oktató életét.

a kitüntetéseket szerdán a városházán szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke adta át. /mti/

fr/ka/mz sn

15.06 161183 0921

--

sb0057 4 150 mtib1062

az országos munkavédelmi bizottság ülése

1983. november 16. - az országos munkavédelmi bizottság szerdai ülésén megvitatta a MÁV vezérigazgatójának tájékoztatóját a munkavédelmi irányító és ellenőrző tevékenységről. megállapította, hogy a magyar államvasutak területén kedvező szemléletbeli változás tapasztalható az utóbbi években. köszönetét fejezte ki a közlekedési minisztérium és a MÁV vezetőinek, hogy a korábban sok balesetet okozó vagonkapcsolási technológiát - az omb kezdeményezésére - megváltoztatták, és teljes körűvé vált a vagonok álló helyzetben történő kapcsolása. a bizottság javasolja, hogy a beosztott vezetők hatáskörét munkavédelmi kötelezettségeikkel szorosabban hangolják össze, és a felső vezetők követeljék meg szigorúan a munkavédelmi szemléken feltárt hiányosságok határidőre való felszámolását.

bel

- 41 -

1983.11.16.

a bizottság megtárgyalta a Mém repülőgépes szolgálat vezetőjének tájékoztatóját a munkavédelmi helyzet és tevékenység alakulásáról. a medosz, a szakszervezetek Somogy megyei tanácsa és a közlekedési minisztérium légügyi főigazgatóságának véleményét is figyelembe véve az omb megállapította, hogy a hetvenes évek végétől határozott fejlődés tapasztalható a munkavédelmi tevékenységben is. a magyar mezőgazdasági repülés biztonsága jelentősen fokozódott. az omb szükségesnek tartja - a biztonság további növelése érdekében - a közlekedési minisztérium, a Mém és az ipari minisztérium részvételével az együttműködést szabályozó követelmények kritikai áttekintését. felhívta a figyelmet arra is, hogy - álláspontja szerint - halaszthatatlanná vált a repülőgépvezetők ugynevezett szimulátoros felkészítése, vagyis a kritikus helyzetekben történő célszerű viselkedés begyakoroltatása. az ehhez szükséges feltételek megteremtéséhez több szervösszefogása indokolt. /mti/

s/sl sn

15.08 161183 1817

--

sb0058 4 150 mtib1063 /közönségszolgálat/

új helyen a pest megyei közlekedési felügyelet forgalmi irodája

1983. november 16. - a pest megyei közlekedési felügyelet értesíti a megye gépjárműtulajdonosait, hogy műszaki-forgalmi ágazata, a budapest vi. kerületi Lázár utcai központból új helyre, a xiv. kerület, Szőnyi ut 39. szám alá - telefon: 834-156 - költözött.

a felügyelet új irodájában adják ki a nem fuvarozó kisiparosok és egyéb magánszemélyek tehergépkocsi üzemeltetési engedélyét, a közületi gépkocsik üzemeltetési engedélyébe bevezetik a szükséges változásokat, elintézik a hatósági üzemanyagfogyasztás bemérésével kapcsolatos ügyeket. az új helyen helyesbitik a forgalmi engedélyek műszaki adatait, s itt fogadják el a lassu járművek bejelentését vizsgára. az iroda ügyfélfogadási ideje: hétfőn 13-16 óra, szerdán 9-16 óra és pénteken 9-13 óra. /mti/

kf/ig bam sn

15.08 161183 0860

--

sb0059 4 160 mtib1065

észt építészeti kiállítás szolnokon

1983. november 16. - az észt építőművészetet bemutató fotókiállítás nyílt szerdán szolnokon, a megyei művelődési központban az építőipari tudományos egyesület megyei csoportjának rendezésében. a tárlaton közel félszáz nagyméretű fotó ad izelítőt szolnok megye szovjet testvérterületének építészetéről. a régi épületek mellett a kiállítás fotóin a modern építészet legszebb alkotásai is láthatók. ezek közül is kiemelkedik az 1980-as moszkvai olimpia idején felavatott híres sportlétesítmény, a tallinni vitorlasközpont. /mti/

Laz/kné/ig st sn
15.14 161183 0595

--

sb0060 4 150 mtib1066 /közönségszolgálat/

növényvédelmi előrejelzés

1983. november 16. - az idén az ország legnagyobb részében nagy károkat okoztak a gyümölcsösökben az aknázómolyok. a mém növényvédelmi és agrokémiai központja szerint az erős fertőzés nyomai még most, a lombhullás után is jól láthatók. a kis fehér bábok megtalálhatók a fák kérgén és az ágak elágazásaiban, néhol még a leszedett, tárolt almán is.

ezért is időszerű számbavenni azt, hogy mit várhatunk jövőre, s hogyan kerülhetjük el a bajt.

az ideai erős szaporodás ellenére semmi jele sem látszik annak, hogy az aknázómoly-népeség gyengült volna. a tömeges kártétel tehát sajnos várhatóan jövőre is folytatódik, hiszen ennek feltételét megteremti az áttelelés. az ideai tapasztalatok egyértelműen bizonyítják, hogy jó időzítéssel sikeresen védekezhetünk a kártevők ellen. az aknázómoly ugyanis kizárólag a lepkerajzás alatt és a tojásrakás idején sebezhető, s eredményesen irtható. mihelyt a lárvák befurakodtak a levelekbe, s az aknák elérik az alig észrevehető 2 millimétert, ugyszólván már semmit sem tehetünk.

a feladat tehát a jó időzítés, amelyre a központ időben felhívta a figyelmet, s ismerteti majd a védekezés legegyszerűbb módszereit. /mti/

kf/s bam sn

15.16 161183 1230

--

sb0061 4 160 mtib1067

az osztrák néprajzi muzeum vendégkiállítása

1983. november 16. - hárommegyedszázados történetében először rendezett kiállítást budapesten az osztrák néprajzi muzeum: „nagy mosás. a mosás hagyományos munkaeszközei, módjai és szokásai,, címmel nyílt tárlat szerdán a budapesti néprajzi muzeumban.

a tárlaton felsorakoztatják, illetve fotókon mutatják be a bécsi mosónőknek az 1950-es évekig használt munkaeszközeit, továbbá a nagy mosás „szertartását,,. Láthatók áztatáshoz, lugozáshoz /szapuláshoz/, ruhakifőzéshez szükséges eszközök, különféle mosószeres, továbbá mosósulykok, mosókefék és dörgölőfák, s az első, fából készült mosógépek. a kiállított csaknem 200 tárgy között külön egységben tárják a közönség elé a megszáradt ruha simítására /vasalására/ használt mángorlófákat, ruhasodrófákat. a mosósulykok közül sokat faragással díszítettek, gyakran monogrammal és évszámmal is megjelölték. a faragással díszített mosóeszközt általában szerelmi ajándéknak adták, csak a legritkább esetben dolgoztak velük.

a bécsi mosólányok életmódjával, hagyományos báljukkal kapcsolatban szokásaikat és viseletüket is bemutatják a tárlaton, amelyet az év végéig tekinthetnek meg az érdeklődők.

az osztrák néprajzi muzeum vendégkiállítása egyébként viszonzása a korábban ausztriában megrendezett „a magyar paraszti konyha,, című tárlatnak. e vendégkiállítások, a műtárgyak cseréje - az elmúlt években például magyar és osztrák paraszti szobabutoroké -, valamint tudományos konferenciák, konzultációk az utóbbi időben jelentősen szélesítették a két muzeum kapcsolatait, együttműködését. /mti/

t cs/ig bc sn
15.20 161183 1630

--

1983.11.16.

sb0062 4 130 mtib1068

„egészségügy a béke szolgálatában,, - fotókiállítás

1983. november 16. - „egészségügy a béke szolgálatában,, címmel nemzetközi fotókiállítás nyílt szerdán a szakszervezetek fővárosi művelődési házában. a tárlaton az egészségügyi dolgozók szakszervezetének v. nemzetközi fotópályázatára beküldött legsikeresebb fotókat mutatják be: több mint száz szerző, csaknem 150 fénykép- és színes diafelvételeit. ezeket több mint 150 pályázó, nyolcszázat meghaladó számú műve közül válogatta ki a bíráló bizottság.

az ezévi pályázatot is az egészségügyi dolgozók, az orvostudományi egyetemek és az egészségügyi főiskolák hallgatói részére hirdették meg, 26 országban. a pályaművek az élet egy-egy mozzanatát, az emberi érzéseket ábrázolják.

a kiállítást dr. füzi istván, az egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtájkára nyitotta meg. ezután átadták a szakszervezet, a kisz kb, a magyar vöröskereszt, a magyar fotóművészek szövetsége tisztelet- és különdíjait. a díjazott képeket, képkollekciókat bolgár, finn, jugoszláv, magyar, osztrák, román és szovjet pályázók készítették. a kiállítást december 1-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

me/ka/er/ig bc sn
15.29 161183 1181

--

sb0063 4 130 mtib1069

a tanzán ifjusági szövetség küldöttsége magyarországon

1983. november 16. - a magyar kommunista ifjusági szövetség meghívására szerdán budapestre érkezett a tanzán ifjusági szövetség muhammed seif khatib főtájkár vezette delegációja. a küldöttség megbeszéléseket folytat a kisz vezetőivel, a két ifjusági szervezet tevékenységéről, a kétoldalú kapcsolatok fejlesztéséről. /mti/

mi/s bc sn
15.41 161183 0407

--

1983.11.16.

sb0064 4 130 mtib1070

tanácskozás az akadémián

1983. november 16. - a paksi atomerőmű létesítésével párhuzamosan az országos középtávu kutatási-fejlesztési terv /okkft/ keretében az atomerőművek biztonságos üzemeltetését szolgáló kutatási-fejlesztési feladatok címmel a magyar tudományos akadémia, az ipari minisztérium, a művelődési minisztérium, az egészségügyi minisztérium és az országos atomenergia bizottság a felügyeletük alá tartozó kutatóhelyeken folyó munkák összehangolására 1981-ben országos szinten kiemelt programot hoztak létre.

a program munkáiban tiznél több intézmény szakemberei vesznek részt, akik november 16-17-én a magyar tudományos akadémián szervezett tudományos tanácskozáson adnak számot az eddig elért eredményekről: közülük többet már sikeresen alkalmaztak a paksi atomerőmű i. blokkjának létesítése és üzembe helyezése során.

a tanácskozásnak az is feladata, hogy - az i. blokk indításánál szerzett tapasztalatokat is figyelembe véve - kijelölje a következő évek legfontosabb feladatait. /mti/

na/ka/s bc sn

15.44 161183 1046

--

sb0065 4 180 mtib2002 /közönségszolgálat/

a fővinform jelenti

1983. november 16. - a xiv. kerületben a hungária köruton, az erzsébet királyné utja kereszteződésében a gázművek lezárta a thököly ut felé vezető külső forgalmi sávot. a hiba elhárítását várhatóan november 30-ra fejezik be.

a ii. kerületben a vöröshadsereg utján, a nyéki ut előtt a vízművek üzemzavar miatt lezárta a városközpont irányába vezető külső sávot.

bel

- 46 -

1983.11.16.

aszfaltoznak a viii. kerületi tavaszmező utcában, előre láthatóan november 20-ig.

autóbusz helyettesíti a 43-as éjszakai villamost november 18-án 0.30-tól 4.10-ig, budafok és a mórlicz zsigmond körtér között. ugyancsak autóbuszok szállítják az utasokat a 6-os éjszakai villamosok helyett november 18-án, 19-én és 21-én 0.00 órától hajnali 4-ig. /mti/
jk/bc/mz sn
15.46 161183 0775

-.-

sb0066 4 160 mtib2003

a vasi műhely tárlata

1983. november 16. - a vas megyében élő fiatal képzőművészek - az 1968-ban alakult vasi műhely - 16. közös tárlata szerdán nyílt meg szombathelyen. az idei kiállításon huszonegy alkotó szerepel összesen hatvan festménnyel, szoborral, éremmel, textiliával. a tárlat november végéig látható a városi ifjúsági házban. /mti/
kre/mmé/st/mz sn
16.06 161183 0378

-.-

sb0067 1 130 mtib2005

fred sinowatz ... /4. rész/

délután a parlament nándorfehérvári termében kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára fogadta fred sinowatz-ot. a szívélyes légkörű megbeszélésen véleményt cseréltek a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről. egyetértettek abban, hogy a feszültebb politikai légkörben fokozott jelentősége van az eltérő társadalmi-gazdasági rendszerű országok párbeszédének, és hangsúlyozták, hogy mindent meg kell tenni a háborus veszély elhárítása, a nemzetközi biztonság megszilárdítása és a kölcsönösen előnyös együttműködés bővítése érdekében.

kádár jános és fred sinowatz a két ország együttműködésének legfontosabb területeit áttekintve megelégedéssel állapította meg, hogy a magyar-osztrák jószomszédi kapcsolatok a kölcsönös törekvések

bel

- 47 -

1983.11.16.

eredményképpen kiegyensúlyozottan fejlődnek, és megerősítették az együttműködés további erősítésére irányuló akarataikat.

a találkozón jelen volt lázár györgy, randé jeno, valamint az osztrák kancellár kíséretében lévő heinz fischer, josef wille és arthur agstner.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke ugyancsak szerdán délután, hivatalában fogadta az osztrák kancellárt. /folyt.köv./

t/kj/-ár/mz ie

16.50 161183 1210

-.-

sb0068 4 130 mtib2007

a lakosság a környezetvédelemért - az idej program értékelése a hnf ot székházában /1.rész/

1983. november 16. - a lakosság öntevékeny közreműködése évről-évre növekszik a lakóhelyi környezet szépítésében, a meglévő értékek megóvásában. a településfejlesztést elősegítő társadalmi munkaakciók értéke évente 8-10 milliárd forint, s ennek 30-40 százalékát a települések szépítése, fásítása, parkosítása, a közterületek rendbentartása érdekében kifejtett tevékenység adja. az idej környezetvédelmi társadalmi program teljesítéséről, s az ezzel kapcsolatos jövő évi tervekről volt szó szerdán a hazafias népfront országos tanácsának székházában azon a megbeszélésen, amelyen a program végrehajtásában közreműködő 31 állami és társadalmi szerv képviselői vettek részt. a tanácskozást giltner andor, az országos környezet- és természetvédelmi hivatal elnökhelyettese vezette.

a négy éve utjára indított környezetvédelmi társadalmi program évenkénti meghirdetése fokozta az állampolgárok érdeklődését a környezet- és természetvédelem iránt, s növekedett közreműködési készségük is - mondotta bevezetőjében s. hegedüs lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára. a programban résztvevő szervek közötti kapcsolatok erősödtek, a területi munka összehangoltabbá vált. az állami és társadalmi szervek a közös program megvalósítása érdekében évente meghatározták saját feladataikat is, s ez nagymértékben elősegítette a társadalmi közreműködés kibontakoztatását, megteremtette az akciók tárgyi feltételeit - mutatott rá a hnf ot titkára.

az idén a szot - kiegészítő ajánlásaival bővítve - ismételten meghirdette a rendet, tisztaságot a munkahelyeken és környékén akciót amelynek létjogosultságát ma már a vállalatok is egyre szélesebb körben felismerik - hangzott el a tanácskozáson. a kisz is meghirdette a már hagyományos tiszta, kulturált környezetünkért akciót, amelybe a kisz-en kívüli fiatalok is nagy számban bekapcsolódtak. programjaik között gyakran szerepel a hulladékgyűjtés, népszerűek a fásítási, lombtalantási akciók, s sokat tesznek a közterületi parkok, a természetvédelmi területek, a parkerdők gondozásáért is. több nyári építőtábor résztvevői is speciálisan környezetvédelmi feladatokat végeztek. ugyanakkor egyre több helyen rendezik meg a madarak, fák napját, növekszik a környezet- és természetvédelmi klubok, szakkörök, úttörő örsök száma. a magyar vöröskereszt hagyományos tisztasági mozgalmán kívül az idén újabb akciókat is szervezett: meghirdette egyebek között a tiszta üdülőtérület - vas és pest megyében -, a tiszta építési terület és a balaton-part megmentéséért elnevezésű társadalmi akciókat; ez utóbbi somogy, veszprém és zala megyében mozgósította a környezetükért tenni akarókat. /folyt. köv./ fr/gg/ig
17.13 161183 2763

--

sb0069 4 130 mtib2008

a lakosság a környezetvédelemért ... /2. rész/

a tanácskozás résztvevői megállapították, hogy a szervezőmunkában helyenként tapasztalható gondok, hiányosságok ellenére az ideai környezetvédelmi társadalmi program eredményesen valósult meg, elősegítette településeink és a munkahelyek környezeti állapotának javulását, a környezetkárosító tevékenység mérséklését, a környezetvédelmi közgondolkodás kialakítását, kiszélesedését. elmondták azt is, hogy évente 600-700 településen ültetnek fákat társadalmi munkában, mintegy 40 ezer gyümölcsfa, 16 ezer díszfa, s 180-200 ezer cserje telepítésével növelik környezetük zöldterületét. e munka értéke meghaladja a tízmillió forintot. rámutattak: szélesedik - s fontos, hogy mindenütt rendszeressé váljék - a népfront és a tanácsi szervek által kezdeményezett és szervezett környezetvédelmi szemlék, bejárások gyakorlata, amelyek a gondok feltárását szolgálják.

tovább kell folytatni a környezetvédelmi napok, hetek szervezését, egyszersmind elősegítve, hogy a fásítás, a virágok ültetése minden településen általánossá váljék - hangoztatták a megbeszélés résztvevői. egyebek között kifejtették azt a véleményüket is, hogy erőteljesebben kell fellépni a tarlóégetések, az árokparti növényzet elégetésének megakadályozása érdekében. a

jövő évi tervekkel kapcsolatban kiemelték: ne csupán kampányszerű, hanem folyamatos feladat legyen az ifjúság környezetvédelmi szemléletének alakítása. ehhez az állami oktatás keretein túl igénybe kell venni a család és a felnőtt társadalom segítségét, közreműködését. csak így érhető el, hogy a környezetvédelem mai gondjai a jövőben már ne okozzanak fejtörést. /mti/

fr/gg/ig ár ie
17.23 161183 1680

--

sb0070 4 160 mtib2009

nemzetközi szimpózium a vezetőképzésről, továbbképzésről

1983. november 16. - a vezetőképzésről és továbbképzésről kezdődött nemzetközi szimpózium szerdán balatonaligán. a háromnapos szakmai eszmecserén részt vesz bulgária, csehszlovákia, kuba, lengyelország, magyarország, az ndk, mongólia és a szovjetunió delegációja. nemes ferenc, az országos vezetőképző központ tudományos igazgatója, a magyar delegáció vezetője tartott nyitó előadást. összegezte a vezetőképzésben jelenleg alkalmazott módszereket és rendszereket, rámutatva, hogy a már konzervatívnak tűnő oktatási formák is kaphatnak új tartalmat, s mozgósíthatják a hallgatókat nagyobb aktivitásra. szólt azokról a módszerekről, amelyek az oktatás hatékonyságát nagy mértékben fokozzák. ilyenek például a személyiségfejlesztő tréningek, amelyek a vezetők képességeit, készségeit növelik, a különböző szerepjátékok hozzásegítik a vezetőt az önismerethez, a helyzetfelismeréshez. igen eredményesnek bizonyult az önképzés formája, az irányított, programozott önképzés.

a tapasztalatokat összegezve nemes ferenc elmondta: a legsürgetőbb feladat, hogy a vezetőket felkészítsék a vállalati szervezet, a stratégiák, a piacok, a műszaki berendezések állandó változásával járó újabb és újabb feladatokra. nem megoldott a kis vállalatok és szervezetek vezetőinek képzése, továbbképzése; ez új teendő.

a plenáris előadást követően a szimpózium résztvevői külön szekcióban vitatják meg a vezetési módszereket, valamint a vezetési rendszerekkel kapcsolatos tapasztalatokat. ^(k)

a balatonaligai nemzetközi tanácskozásra a szocialista országok között e témában kialakult együttműködés keretében került sor. 1980-ban hozták létre a vezetőképzéssel foglalkozó nemzetközi koordinációs bizottságot, amely a tudományos tanácskozások

bel

- 50 -

1983.11.16.

rendezésére, tanulmányok megjelentetésére, a tapasztalatok összegezésére hivatott. az első tanácskozást szófiában hívták össze, ezen megvitatták a vezetőképzés tartalmára vonatkozó kérdéseket; most magyarországon elsősorban a módszertan kerül napirendre, jövőre pedig varsóban a holnap vezetőinek képzésével, továbbképzésével foglalkoznak. /mti/

bév/nmé/az/mz ie

17.27 161183 2167

--

sb0071 4 160 mtib2010

szabó tamás kiállítása

1983. november 16. - a stúdió galériában szerdán megnyílt szabó tamás szobrászművész kiállítása.

a fiatal alkotó 1979-ben végezte el az iparművészeti főiskolát, azóta szobrászattal és grafikával foglalkozik. tárlatán legújabb kisplasztikáiból válogatást tekinthet meg a közönség, s grafikái is láthatók ott. szabó tamás műveinek témái napjaink jellegzetes magatartásformái, a fiatal nemzedék életérzései.

a kiállítás december 11-ig tekinthető meg. /mti/

t di/tr/s bc ie

17.30 161183 0522

--

bel

- 51 -

1983.11.16.

sb0072 4 160 mtib2011

magyar tv-filmek a lipcsei fesztiválon

1983. november 16. - a magyar televízió három műsorát nevezték a dokumentum- és rövidfilmek idei lipcsei fesztiváljára, amely pénteken kezdődik és egy hétig tart.

a 26. alkalommal megrendezett fesztiválon, - amelyet ezúttal a világ filmjei a világ békéjéért címmel hirdettek meg - a „hanyas vagy?„ című film - rendezője vajda béla -; „a fölszálló sárkány„ című produkció, amelyet benda lászló szerkesztett és rendezett; valamint „a szobrász, makrisz agamemmon„ című film, radevszki teodor alkotása vesz részt. /mti/

ri/tr/-ár/mz ie

17.31 161183 0602

--

sb0073 4 180 mtib2012 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. november 16.

előrejelzés az ország területére csütörtök estig:

a felhőátvonulást szorványos, gyöngye hózápor kíséri. az északi, északnyugati szél megélénkül, átmenetileg kissé megerősödik.

a hőmérséklet csúcserőke 5 fok körül várható, tehát kissé enyhül az idő. /mti/ mz ie

17.32 161183 0383

--

sb0074 4 130 mtib2013

fifilina józsef temetése

1983. november 16. - a farkasréti temetőben mély részvét mellett kísérték utolsó útjára szerdán fifilina józsef filmoperatőrt, balázs béla-dijas érdemes művészt.

a művelődési minisztérium filmfőigazgatósága, a magyar filmgyártó vállalat, a magyar film- és tévéművészek szövetsége, a művészeti dolgozók szakszervezete és a magyar újságírók országos szövetsége nevében bokor lászló filmrendező bucsuzott fifilina józseftől, aki 1954-től dolgozott a mafilmműködés és dokumentum filmstúdiójában, és több mint 1.500 filmhíradó-riportot készített. a világot járva mintegy 150 rövidfilmet fényképezett, és több dokumentumfilm elkészítésében közreműködött. tokiói, mexikói, majd müncheni olimpiai tudósításai alapján is ismerte a közönség, s emlékezetes munkái közé tartozott a történelmi lecke fiuknak című filmje is. utolsó nagy sikerét 1982-ben a miskolci rövidfilm-fesztiválon érte el, ahol operatőri díjjal jutalmazták.

a család, a barátok és a pályatársak nevében csöke józsef filmrendező bucsuzott fifilina józseftől. /mti/

di/tr/s bc ie

17.33 161183 1092

--

sb0075 4 130 mtib2014

új magyar nagykövet angolában

1983. november 16. - losonczy páál, az elnöki tanács elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke fogadta gulyás andrást, hazánkban az angolai népi köztársaságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

gg/ig ie

17.34 161183 0360

--

sb0076 4 150 mtib2015

gyártmány- és mintafejlesztési központ a budaprintnél

szerdán bemutatták a szakembereknek a budaprint pamutnyomóipari vállalat gyártmány- és mintafejlesztési központját. a vállalat központi fejlesztési egysége alig egy esztendeje tevékenykedik, azonban rövid idő is igazolta létjogosultságát - mondották el a budaprint vezetői. összevonták a vállalat gyáraiban korábban önállóan működő tervezőket, szakembergárdájukat iparművészekkel bővítették. a gyártmányfejlesztés központosítás a hozzájárul, hogy a budaprint termékei egységesen az új divatirányzatokat kövessék, kínálatuk összességében jobban igazodjék a konfekcionáló vállalatok igényeihez. nemcsak az új alapanyagait mutatják be a felhasználóknak, hanem azokból készruha-kollekciót is készítenek, s így a ruházati vállalatok szakemberei is jobban látják, miként konfekcionálhatók a budaprint újdonságai. a gyártmányfejlesztés korszerűsítése egyben lehetőséget ad a vállalat tervezőinek arra, hogy információik alapján jó előre felkészülhessenek a divat változására. a budaprint tervezőinek asztalán már az 1985-re várható divatszínekben készülnek a különféle kelmék és modellek tervei. /mti/

be/s sl ie

17.45 161183 1188

--

sb0077 4 130 mtib2016

ifjúsági aktiva - a kizesek feladatai a mezőgazdaságban

1983. november 16. - ifjúsági aktivaértekezletet tartottak szerdán a kisz központi bizottságának székházában. a kisz kb mellett működő mezőgazdasági fiatalok tanácsának tagjai, valamint az ország minden megyéjéből meghívott fiatal agrárszakemberek és kisz-vezetők arról tanácskoztak: hogyan segítheti sajátos eszközeivel a mezőgazdaság feladatainak sikeres teljesítését az ifjúsági szövetség.

a kisz központi bizottsága szeptember 20-i ülésén határozatot fogadott el a kisz feladatairól a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok körében. e határozat a mezőgazdaság területén működő kisz-szervezetek fontos feladatává tette - egyebek között -, hogy segítsék elő a termékek minőségének javítását és a termelés költségeinek csökkentését, a termőföld, a természeti környezet védelmét, a hus- és a gabonaprogram megvalósítását, agrártermékeink világpiaci versenyképességének fokozását.

az aktív értekezleten váncsa jeno mezogazdasági és élelmezésügyi miniszter a mezogazdaság idei eredményeiről, az ágazat feladatairól tájékoztatta a fiatalokat, majd szórádi sándor, a kisz kb titkára tartott előadást az ifjusági szövetség tennivalóiról a mezogazdaságban dolgozó fiatalok körében. ezt követően a fiatal agrárszakemberek kérdéseire a mém, a tot, az édosz, a medosz, valamint az állami gazdaságok országos központjának vezetői válaszoltak.

a fórumon - több szakmai kérdés mellett - egyebek között szó esett arról, hogy az újonnan végzett agrárszakemberek közül minden negyedik budapesten vagy pest megyében helyezkedik el. ezzel kapcsolatban váncsa jeno elmondta: a mém mielőbbi változást kíván elérni ezen a téren, s a jelenlegi ösztönzési, érdekeltségi rendszer megváltoztatásához a mém örömmel venné a kisz javaslatait is. /mti/

sr/gg/ig bc ie
17.45 161183 1825

--

sb0078 4 160 mtib2017 /közönségszolgálat/

modern művészeti muzeumok

1983. november 16. - modern művészeti muzeumok címmel előadássorozatot rendez a józsef attila szabadegyetem a budapest kiállítóteremben /budapest, szabadsajtó ut 5/. Mt

századunk egykor muzeumellenes művészete lassan maga is klasszikussá válik. a modern művészet életét pedig alaposan befolyásolják az újabb és újabb modern muzeumok. a sorozat néhány nagy európai és tengerentúli gyűjtemény keletkezését és leghiresebb alkotásait mutatja be. az első alkalommal - szerdán - fondation maeght /saint-paul-de-vence/ címmel hegyi lóránt művészettörténész tartott előadást, november 30-án pedig a new-york-i modern művészetek muzeumát mutatja be körner éva kandidátus. az első decemberi foglalkozáson, 14-én, a német szövetségi köztársaságban található xx. századi gyűjteményekről beszél beke lászló művészettörténész.

a jövő évben a párizsi georges pompidou kulturközpont bemutatásával kezdődik a program, a január 11-i előadást maurer dóra művészettörténész tartja. a következő foglalkozás előadója ugyancsak ő, január 25-én a bécsi lichtenstein palota gyűjteményéről tájékoztatja el az érdeklődőket. a leningrádi orosz muzeummal foglalkozik február 8-án körner éva kandidátus, 22-én pedig a hollandiai krölller-müller muzeumba vezeti el a hallgatókat hegyi

lóránt. a sorozat március 7-én peggy guggenheim gyűjteményének ismertetésével, széphelyi f. györgy művészettörténész előadásával zárul.

a rendezvények valamennyi alkalommal 18 órakor kezdődnek./mti/

na/tr/s -ár ie

17.52 161183 1527

--

sb0079 4 160 mtib2018

hangverseny munkásoknak győrött

1983. november 17. - a győri filharmonikus zenekar a graboplast dolgozóinak adott hangversenyt szerdán győrött a pamutszövő és műbörgyár kulturtermében. mozart figaro házassága nyitányát, mendelssohn e-moll hegedüversenyét és brahms magyar táncok című művét szövegezték meg róna frigyos vezényelével és kiss andrás hegedűművész közreműködésével.

ezzel a koncerttel kezdődött meg a hagyományos munkáshangverseny-sorozat a graboplastban. a gyár sokat tesz a dolgozók zenei műveltségének gyarapításáért. évek óta rendez bérleti hangversenyeket az országos filharmonia helyi kirendeltségével együttműködve, s nemrégiben zenei klubot létesített, ahol szakemberek tartanak előadásokat a hangversenyeken elhangzó művek műfaji és stílus-kérdéseiről, zenetörténeti jelentőségéről.

az idei évadban még két koncertet rendeznek a graboplastban. egy-egy hangversenyt négyszázan hallgathatnak meg, s az üzemi koncerteken nem kérnek belépődíjat. /mti/

mzs/sza/s st ie

18.00 161183 1017

--

sb0080 4 180 mtib2019

gázoló gépkocsitolvaj

baleset

1983. november 16. - súlyos baleset történt kedden este budapesten a iv. kerületben a főtí uton. téglás lászló 23 éves szállítómunkás, fővárosi lakos az 1. számú volán 4-es üzemegegységének dolgozója a iv. kerületi, mátyás téri kakukk vendéglőből távozóban, észrevette a husnagykerekedelmi vállalat járó motorral várakozó ifa tehergépkocsiját, amely árut hozott az étteremnek. abért istván, a gépkocsi vezetője és munkatársai a rakodással voltak elfoglalva, téglás lászló beugrott a jármű vezető fülkéjébe, és sebességbe téve a motort el akart hajtani. abért istván észrevette, hogy valaki távozni akar gépkocsijával, ezért annak elejére felugorva próbálta jobb belátásra bírni a számára ismeretlen férfit. ettől megijedt téglás lászló és manőverezéssel lerázta abért istvánt, aki a gépkocsi alá esett és a kerekektől súlyosan megsérült. a gépkocsitolvaj - jogosítványa sem volt - megállás nélkül továbbhajtott, majd egy buszmegállóban, s egy fának ütközött. csak a harmadik karambolja állította meg: a főtí ut és a szilágyi ut kereszteződésében az utpadkán betontöltésnek ütközött majd kiugrott a gépkocsiból és futásnak eredt.

a történeteknek azonban szemtanuja is volt. pethe kálmán kereskedő személygépkocsijával követte, majd több sikertelen kísérlet után megelőzte azt az ifa-t, s a menekülő téglás lászlót üldözőbe vette és elfogta. a közelben lévő bányagépgyár portájára kísérte őt, s onnan értesítette a rendőröket.

téglás lászlót őrizetbe vették, ügyében vizsgálatot indítottak.
/mti/

és/tr/s bc ie

18.09 161183 1555

--

sb0081 4 160 mtib2021 /felhasználható: 19 órától!/
babits-émlékest kaposvárrott

1983. november 16. - babits mihály születésének századik évfordulója tiszteletére emlékeket rendeztek szerdán kaposvárrott a palmiro togliatti megyei könyvtárban. az esti kérdés című műsorban szentpál mónika érdemes művész, kürti pap lászló és topalidisz kosztász előadóművészek szövegezték meg babits mihály verseit.
/mti/

káp/s st ie

18.18 161183 0383

--

sb0082 4 160 mtib2022

előadói nívódíj a pécsi balettnek

1983. november 16. - a művelődési minisztérium előadói nívódíjjal jutalmazta a pécsi balett társulatát az elmúlt évadban bemutatott bikasírató című táncfantázia és a svéd baletttest kimagasló művészi színvonalu előadásaiért. a kitüntetést szerdán a pécsi nemzeti színházban az együttes tagjainak jelenlétében vette át tóth sándor erkel- és liszt-díjas érdemes művész, a pécsi balett igazgatója. a kortárs magyar zeneszerzők műveire eck imre kossuth-díjas, érdemes művész által koreografált és rendezett bikasírató című produkciót az elmúlt év novemberében, a luc bouy svéd koreográfus rendezte baletttestet pedig az idén áprilisban mutatták be pécsen a mecsekújvári város táncművészei. /mti/

kász/bné/ig az ie
18.19 161183 0758

--

sb0083 1 130 mtib2029

fred sinowatz.../5.rész/

hivatalos megbeszéléseinek befejeztével a kora esti órákban fred sinowatz a hilton szállóban találkozott a hazai és a külföldi sajtó képviselőivel. a sajtókonferenciát bajnok zsolt államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke nyitotta meg.

magyarországi látogatásáról szólva a kancellár hangoztatta, hogy utazására nem sokkal az új osztrák kormány hivatalba lépése után került sor. - ittlétünkkel és a magyar vezetőkkel folytatott tárgyalásokkal jelezni kívántuk az osztrák külpolitika folyamatosságát is - mondotta. fontos ez a látogatás azért is, mert a magyar és az osztrák gazdaság egyaránt a strukturaváltás időszakában van, a világgazdasági recesszióból eredő számos nehézséggel kell megküzdeniük, s ezért fontos, hogy a fejlődés új szakaszában, új feltételek mellett dolgozzuk ki az együttműködés alapjait. mindezekben - mondotta - egyetértettünk a tárgyalásokon. úgy hiszem, hogy a látogatás során sikerült a kölcsönös bizalmat erősíteni, s ez egyben hozzájárulást jelent az enyhülés eredményeinek megőrzéséhez.

az mti tudósítójának a fegyverkezés témakörével kapcsolatos kérdésére válaszolva fred sinowatz leszögezte: - ausztria semleges ország, olyan állam, amely európa szívében helyezkedik el. nem lehet kérdéses, hogy a fegyverkezési verseny felgyorsulása komoly aggodalmat kelt bennünk. e gondolatoktól vezérelve fordultunk felhívással a genfben tárgyaló két nagyhatalom képviselőihez: a megbeszélések során legalább az alapvető kérdésekben állapotodjanak meg annak érdekében, hogy egy későbbi szakaszban részletkérdések is szóba kerülhessenek. felfogásunkat mindig az jellemezte, hogy a katonai erőegyensúlyt a fegyveres erők és a fegyverzet lehető leg alacsonyabb szintjén tartjuk célszerűnek kialakítani.

a kancellár a továbbiakban kádár jánossal folytatott megbeszéléséről szólt. hangsúlyozta, hogy e véleménycserére éppen egy olyan időszakban került sor, amelyet a világpolitikai nehézségek, problémák sokasága jellemez. - mindezen kérdéseket áttekintve örömmel állapíthattuk meg, hogy kétoldalu kapcsolatainkban sikerült - az ideológiai különbségek ellenére is - olyan eredményes együttműködést kialakítanunk, amely az eltérő társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének példájául szolgál. különösen fontosnak tartom, hogy e kontaktusok fejlesztése során mindkét nép szándékaira, akaratára támaszkodhatunk.

/folyt.köv./ sz/kj/-ár/s ie
20.22 161183 2454

--

sb0084 1 130 mtib2030

fred sinowatz.../6.rész/

az osztrák kormányfő a kétoldalu kapcsolatok jövőjét érintve a legfontosabb feladatok között említette, hogy vissza kell állítani a gazdasági együttműködés korábbi lendületét, amely a világgazdaság kedvezőtlen hatásai miatt az elmúlt időszakban veszített erejéből. természetesen - mondotta - szükség van új területek bekapcsolására is, ami feltételezi a két ország hatóságai és szakemberei közötti rendszeres, folyamatos érintkezést, a további közös munkát. új lehetőségeket kell teremtenünk - és mód is van erre - a kulturális együttműködés területén, mert így ez hozzájárul egymás jobb megismeréséhez. ezzel összefüggésben utalt a közös televíziós műsorok, más kulturális rendezvények, az örvendetesen bővülő határmenti kapcsolatok jelentőségére. kitért arra is, hogy lehetőség van az előrelépésre a személyes kapcsolatok, a tudomány, a sport és a turizmus terén is.

x x x

a szövetségi kancellárral budapestre érkezett gazdasági szakemberek számára a magyar kereskedelmi kamara számos üzleti megbeszélést szervezett. az osztrák szakemberek szerdán több magyar külkereskedelmi és termelő vállalatot kerestek fel, s tárgyaltak a technoimpex, a komplex, a chemolimpex, a chemokomplex, a nikex, a metalimpex, a budavox, a mogürt, a rába, a mineralimpex, az elektroimpex, a ganz-mávag, az agrotek és az agrober képviselőivel.
/mti/

sz/kj/ár/pf/s/tr ie

20.31 161183 1425

--

sb0085 4 180 mtib2034

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. november 16.

sb0001 magyar-osztrák egészségügyi együttműködés
 sb0002 bontják a romos tanyákat
 sb0003 verseskötetek a téli könyvvásárra
 sb0004 közlekedési balesetek a fővárosban
 sb0005 „karácsonyi áfész-udvar,, a madách téren
 sb0006 magyar-nszk vegyesvállalat alakult
 sb0007 színházi bemutatókra készülve
 sb0008 békenap szegeden
 sb0009 megállt a vízminőség romlása a dél-dunántulon
 sb0010 időelőny a dkv nagyberuházásának építésén
 sb0011 virgács, exportra
 sb0012 süvöltők, fenyőrigók
 sb0013 befejezés előtt a hévízi tófürdő rekonstrukciója
 sb0014 csak a felső réteget
 sb0015 új átkelő a magyar-osztrák határon
 sb0016 nem érte váratlanul a hideg a borsodi építőket
 sb0017 új alkotóházak pest megyében
 sb0018 kereskedelmi és szolgáltató központ épül zalaegerszegen
 sb0019 tv-híradó iskolában
 sb0020 erdőtelepítés a szigetközben
 sb0021 fred sinowatz szerdai programja /1. rész/
 sb0022 kirándulóknak /1. rész/
 sb0023 kirándulóknak /2. rész/
 sb0024 kirándulóknak /3. rész/
 sb0025 kirándulóknak /4. rész/
 sb0026 a szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0027 emlékezés birkás imrere
 sb0028 kádár jános fogadta leonard bernsteint
 sb0030 elhunyt erdei zoltán
 sb0031 hulladékból exporttermékek /1. rész/
 sb0032 megkezdődött a nádaratás
 sb0033 hulladékból exporttermékek /2. rész/
 sb0034 a zalaegerszegi színház ...
 sb0035 cikória üzemet avattak ...
 sb0036 csehszlovák könyvkiállítás
 sb0037 szakszervezeti tanácskozás
 sb0038 tervek debrecen belvárosának ...
 sb0039 megjelent a jég a fertő tavon
 sb0040 időjárásjelentés /1. rész/
 /folyt. köv./ er/mz
 21.11 161183 1595

sb0086 4 180 mtib2035

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0042 természettudományos hetek ...
 sb0043 teljesítette éves tervét ...
 sb0044 kisipari termeltető napok
 sb0045 elhunyt urbán istván
 sb0046 új gyalogos-felüljáró tatabányán
 sb0047 az új gazdasági szervezeti ...
 sb0048 előadássorozat és kiállítás
 sb0049 tv-lottónyeremények
 sb0050 debreceni irodalmi napok
 sb0051 baleset
 sb0052 elhunyt máté /mermelstein/ lászló
 sb0053 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0054 fred sinowatz ... /2. rész/
 sb0055 fred sinowatz ... /3. rész/
 sb0056 a környező országok időjárása
 sb0057 életmentők kitüntetése
 sb0058 az országos munkavédelmi ...
 sb0059 új helyen a pest megyei ...
 sb0060 észt építészeti kiállítás
 sb0061 növényvédelmi előrejelzés
 sb0062 az osztrák néprajzi múzeum
 sb0063 „egészségügy a béke szolgálatában,,
 sb0064 a tanzán ifjusági szövetség ...
 sb0065 tanácskozás az akadémián
 sb0066 a főinform jelenti
 sb0067 a vasi műhely tárlata
 sb0068 fred sinowatz ... /4. rész/
 sb0069 a lakosság a környezetvédelemért /1. rész/
 sb0070 a lakosság a környezetvédelemért /2. rész/
 sb0071 nemzetközi szimposium
 sb0072 szabó tamás kiállítása
 sb0073 magyar tv-filmek
 sb0074 időjárásjelentés
 sb0075 fifilina józsef temetése
 /folyt. köv/ mz/ig
 21.12 161183 1263

sb0087 4 180 mtib2036

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0076 új magyar nagykövet angolában
 sb0077 gyártmány- és mintafejlesztés
 sb0078 ifjúsági aktiva
 sb0079 modern művészeti muzeum
 sb0080 hangversenyen munkásoknak
 sb0081 gázoló gépkocsitolvaj
 sb0082 babits-émlékest kaposvárott
 sb0083 előadói nivódij a pécsi balettnek
 sb0084 fred sinowatz... /5. rész/
 sb0085 fred sinowatz... /6. rész/
 sb0086 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0087 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0088 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztette: oltványi ottó
 sebestyén tibor
 halasi györgy
 izsák erika

- v é g e -

/mti/ ig ie
 21.13 161183 0802

Belföldi hírek

budapest, 1983. november 17.

bel

c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 150 mtib1001

a főváros élete számokban /1. rész/

1983. november 17. - az év első napján 2 640 307 lakosa volt fővárosunknak, vagyis budapest népessége alig több mint hatszázzal gyarapodott az elmúlt évben. 1982-ben 21.082 csecsemő született, s 30.461-en haltak meg, így, - ha az ideköltözőket nem számítjuk - csaknem tizezerrel csökkent volna budapest lakossága.

a főváros életének egész sor egyéb érdekességéről is tájékoztat a ksh napokban megjelent kiadványa, budapest statisztikai évkönyve. kiderül például, hogy az elmúlt évben a fővárosban 14.273 házasságot kötöttek, 18 éven alul 31 férfi nősült, 622 leány ment férjhez. egyetlenegy esetet regisztrál a statisztika, amikor 20-24 év közötti fiatalember 60 évesnél idősebb hölgyet vett feleségül, s szintén egy példa akadt arra, hogy 60 évesnél idősebb férfi és 20-24 év közötti leány házasodott össze. a válások száma mintegy fele volt a házasságkötésekének, 7072 felbontott házasságról tanuskodnak az anyakönyvek.

esztendőről-esztendőre csökken a főváros iparában foglalkoztatottak száma, 1975-ben a budapesti állami és szövetkezeti iparban még több mint félmillióan keresték kenyerüket, ez a szám a múlt év végére 380 ezer alá csökkent. a vidéki ipartelepítések előtérbe kerülését mutatja, hogy ebben az ágazatban a foglalkoztatottaknak 1970-ben még budapesten dolgozott 34,8, tavaly már csak 25 százaléka.